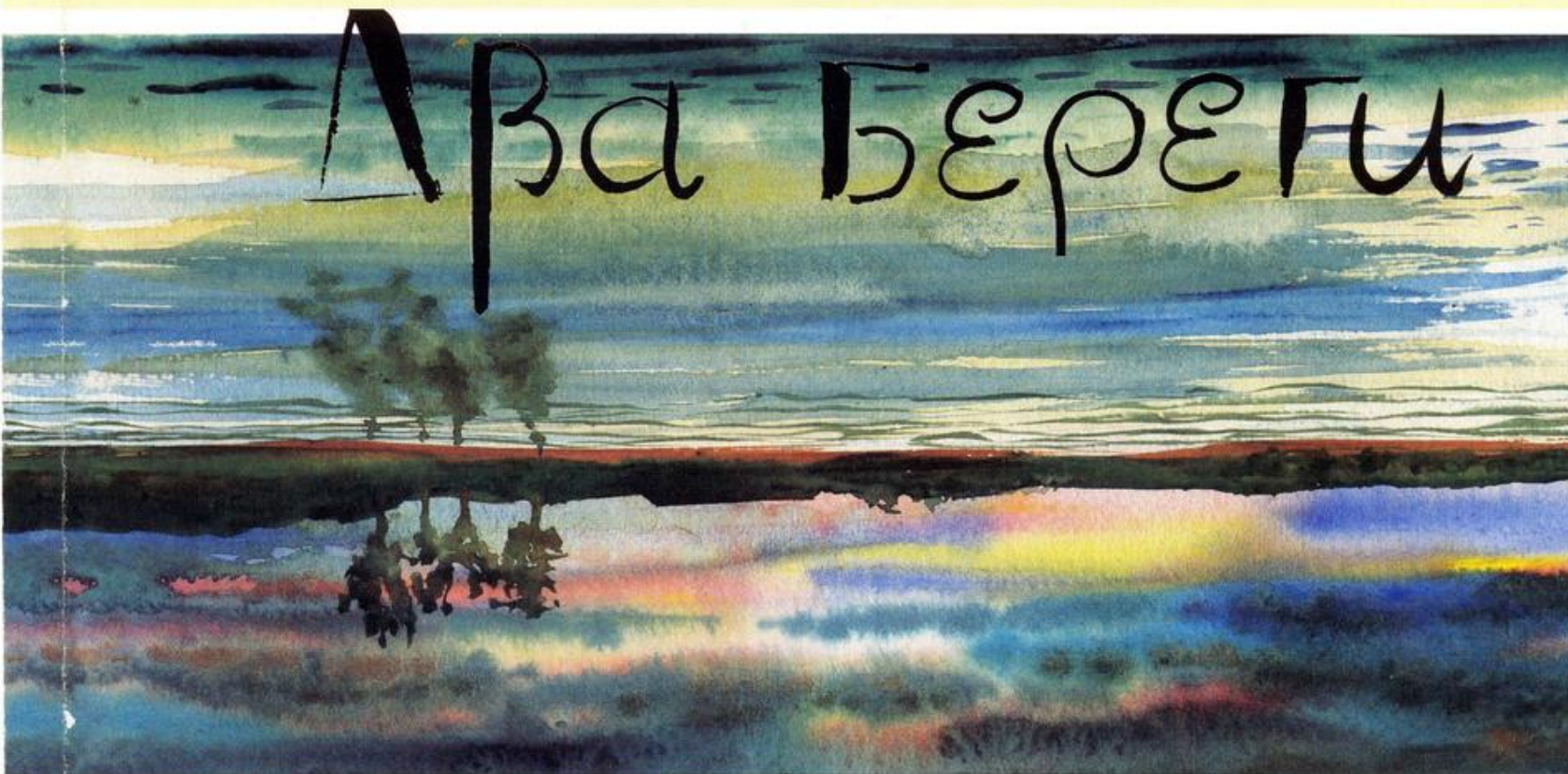

Д. КРЕМІНЬ

ДМИТРО КРЕМІНЬ

В. ПУЧКОВ

DMYTRO KREMIN
Two Banks

Дмитро Кремінь – відомий український поет, лауреат Національної премії України імені Т.Г. Шевченка. Живе в Миколаєві.

Дмитро Кремінь – известный украинский поэт, лауреат Национальной премии Украины имени Т.Г.Шевченко. Живет в Николаеве.

Dmytro Kremin' is a famous Ukrainian poet living in the city of Mykolaiv; the National T. Shevchenko's Prize winner.

ДМИТРО КРЕМІНЬ

СКІФСЬКЕ БАРОКО

SCYTHIAN BAROQUE

Переклав російською Володимир Пучков
Переклали англійською Світлана Іщенко і Рассел Торнтон

Translated into Russian by Volodymyr Puchkov
Translated into English by Svetlana Ischenko and Russell Thornton

**ВИДАВНИЦТВО
ІРИНИ ГУДИМ
МИКОЛАЇВ - 2008**

УДК 821.161.2-1
ББК 84(4УКР)6-5
К 79(Д22)

Літературно-художнє видання
Кремінь Дмитро, Пучков Володимир
ДВА БЕРЕГИ

Верстка – Катерина Бурцева
Художник – Олександр Іпат'єв

Кремінь Д.Д.
СКІФСЬКЕ БАРОКО /Вірші. Пер. рос. В. Пучкова, пер. англ. С. Іщенко, Р. Торнтон. – Миколаїв: видавництво І. Гудим,
2008. – 126 с. – укр., рос., англ..

“Два береги” – рідкісний у поезії сучасної України “дуєт солістів”. Оригінальна збірка-трилінгва взаємоперекладів двох відомих ліричних поетів, які живуть у Миколаєві, об'єднана спільною причорноморською географією, ностальгійним пошуком “степової Еллади”, гармонійного буття людини.

ISBN 978-966-8592-51-5
Підп. до друку 10.04.08 р. Формат 20x19 1/16 Наклад 2000 прим.

Міжнародна асоціація письменницьких спілок «Слово без кордонів»
Международная ассоциация «Слово без границ»
International Assotiation «Word without frontiers»

*Книгу видано завдяки підтримці генерального директора ТОВ СП «НІБУЛОН»
Героя України Олексія Вадатурського та мера м.Николаєва Володимира Чайки.*

*Книга издана благодаря поддержке генерального директора ООО СП «НИБУЛОН»
Героя Украины Алексея Вадатурского и мэра г.Николаева Владимира Чайки.*

*This book was published thanks to the support of the General Director of NIBUON Ltd,
the Hero of Ukraine Oleksiy Vadaturskiy and the Major of Mykolayiv Volodymyr Чайка.*

СКІФСЬКЕ БАРОКО

Юний провінціал Артур Рембо потрапляє до Парижа напередодні пролетарської революції 1870 року. Але парижанин з принуки не йде на барикади, а в богемному чаду пише геніальні, з конкістадорською ностальгією, шедеври – “П’яний корабель” і “Сезон у пеклі”, сонет “Голосні”, в якому за кожним голосним звуком – колір...

Усе це ми знаємо так давно, як і любов-ненависть А. Рембо і П. Верлена, їх дуель і страшну для кожного смерть в епілозі. Проте біографія поета – одне, а “біографія” його творчості – все-таки інше. В епоху глобалізації та інформаційних технологій, “всевидячого” ока Інтернету хто і згадає мудреців і поетів. І “золотий вік” людства оживає тільки в поетичних осяяннях сучасних “самовидців”, котрі навч бачили піднесення, розквіт і загибель найбільшої імперії ХХ століття і, проклявши жорстоку свою матір-вовчицю, оплакують її, бо далеко за синім обрієм – золота їх молодість...

У плеяді поетів моєї генерації Володимир Пучков – один з найталановитіших менестрелів історичного століття поетичної епохи з магічною закоханістю в естрадну її образність. У російському слові мого друга – те, що і в моєму слові українському: ностальгія – за “Степовою Елладою” (Є.Маланюк) і за легендарною Ольвією, за Гілеєю та Скіфією. Тому до класичного канону ми звертаємось, а не повертаємось. Ув антології-трилінгва “Два береги//Два берега” – не лише наші з В.Пучковим взаємопереклади, а й пошук осяяного берега, до якого пливають і корсарські бриги англійського поета з кельтів, але жителя канадського Північного Ванкувера – талановитого Рассела Торнтон. В його екіпажі – залюблена в степову ойкумену наша недавня землячка й колега, високоталановита поетка й артистка, художниця й педагог Світлана Іщенко-Торнтон. Тут пробують перо і Одиссей-романтик із “нової еміграції” та з миколаївським корінням Грег Краснов, і молода поетеса-філолог Дарина Березіна... Хай нас усіх прочитають у Києві, Москві, Лондоні, Чикаго – всюди ще є люди з анатомічним чуттям слова і звуку.

Усім естетам і поетам, усім, до кого долинає сонорне голосіння і сольний спів щастя – всім офіруємо “Два береги”.

Береги – два, це так, і вони не зійдуться ніколи, але висока вода, глибока вода поетичного моря гойдає на своїй хвилі не паперові кораблики, оплакані ще А. Рембо, а козацькі “чайки”, трієру аргонавтів і крейсери з надзвуковими літаками нашого часу.

Але поетичне слово випередить і ракету – як “золота стріла” Анахарсіса, скіфського царевича і найдревнішого поета нашої землі. Зустрічайте!

Дмитро Кремінь

СКИФСКОЕ БАРОККО

Юный провинциал Артур Рембо попадает в Париж накануне пролетарской революции 1870 года. Но парижанин по принуждению не идет на баррикады, он в богемном чаду пишет гениальные, с конкистадорской ностальгией, шедевры – «Пьяный корабль» и «Сезон в аду», сонет «Гласные», в котором за каждым гласным звуком – цвет... Все это мы знаем давно, как и любовь-ненависть А. Рембо и П. Верлена, их дуэль и страшную для каждого смерть в эпилоге. Но биография поэта – одно, а «биография» его творчества – все-таки иное. И «золотой век» человечества оживает только в поэтических озарениях современных «самовидцев», которые видели воочию подъем, расцвет и гибель величайшей империи XX века и, прокляв жестокую свою мать-волчицу, оплакивают ее, потому что далеко за синим горизонтом – золотая их молодость...

В плеяде поэтов моей генерации Владимир Пучков – один из самых талантливых менестрелей исторического столетия, поэтической эпохи с магической влюбленностью в ее эстрадную образность. В русском слове моего друга – то же, что и в моем украинском: ностальгия – по «Степной Элладе» (Е. Маланюк) и по легендарной Ольвии, по Гилее и Скифии. Вот почему к классическому канону мы обращаемся, а не возвращаемся. В антологии-трилингва «Два берега//Два берега// Two Banks» – не только наши с В.Пучковым взаимопереводы, но и поиск осиянного берега, к которому плывут и корсарские бригаи английского поэта из кельтов, но жителя канадского Северного Ванкувера – талантливого Рассела Торнтон. В его экипаже – влюбленная в степную ойкумену наша недавняя землячка и коллега, высокоталантливая поэтесса и актриса, художница и педагог Светлана Ищенко-Торнтон. Здесь пробуют перо и Одиссей-романтик из «новой эмиграции» и с николаевскими корнями Грег Краснов, и молодая поэтесса-филолог Дарина Березина... Пусть нас всех прочитают в Киеве, Москве, Лондоне, Чикаго – повсюду еще есть люди с анатомическим чувством слова и звука.

Всем эстетам и поэтам, всем, до кого доносится сонорное рыдание и сольное пение счастья – всем дарим «Два берега».

Берегов – два, это правда, и они не сомкнутся никогда, но высокая вода, глубокая вода поэтического моря колышет на своей волне не бумажные кораблики, оплаканные еще А. Рембо, а казацкие «чайки», триеру аргонатов и крейсера со сверхзвуковыми самолетами нашего времени.

Впрочем, поэтическое слово способно обогнать и ракету – как «золотая стрела» Анахарсиса, скифского царевича и самого древнего поэта нашей земли. Встречайте!

Дмитро Кремьинь

SCYTHIAN BAROQUE

The young provincial poet Arthur Rimbaud arrives in Paris during the uprising which leads to the Paris Commune of 1871. Although he is now a Parisian, he doesn't feel compelled to go to the barricades; instead, in the bohemian smoke, he writes, with an explorer's nostalgia, his masterpieces, "The Drunken Boat", "A Season in Hell", and the sonnet "Vowels", in which each vowel sound has the quality of a colour...

We know of the duel-like love-hate relationship between Arthur Rimbaud and Paul Verlaine, and of its epilogue in which both of these poets meet miserable deaths. A biography of a poet is one thing, however – a "biography" of a poet's work is a completely different thing. In our era of globalization, highly advanced technology, and the "all-seeing eye" of the Internet, who speaks of sages and poets? The "golden era" revives in the poetic achievements of "eyewitnesses" who have seen the rise and collapse of the Soviet empire, and who have cursed their cruel mother-wolf and now lament for her and for their own youth far away, beyond the dark blue horizon... Among the Pleiad of the poets of my generation, my friend Vladimir Puchkov stands out – in his pieces meant for the page as well as for performance on the stage, the gift he displays for a deep, magical interplay of imagery makes him one of the most talented minstrels in the current poetic epoch. As it happens, this Russian-language poet also strikes notes similar to what may be heard in my own poetry in Ukrainian: a nostalgia for the world of Steppe Hellas (the novel by Yevgen Malaniuk), for the legendary Olvia, and for Scythia. Puchkov's poetry and my own recall a classical canon – yet our work is of our time.

Two Shores includes my Ukrainian translations of Puchkov's poetry and Puchkov's Russian translations of my poetry. With the English translations of my poetry published in Two Banks, this trilingual anthology also represents a search for a sunlit shore on the part of an English-language poet, a Celtic-Canadian resident of Vancouver, the talented Russell Thornton. His co-translator, our recent compatriot and colleague – and someone with a great love for the steppe region – is the highly talented poet, actress, artist, and teacher, Svetlana Ischenko-Thornton. With the English versions of Puchkov's poetry, included here are two others trying the translator's pen: Greg Krasnov, an embodiment of the odyssey of the "new emigration," with Mykolaiv roots, who lived in the United States for a number of years and now lives in Kyiv, and the young poet and Mykolayiv university English language instructor, Daryna Berezina... Let everyone read us in Kyiv, Moscow, London, Chicago – wherever there are people with an affinity for the lyric

word...

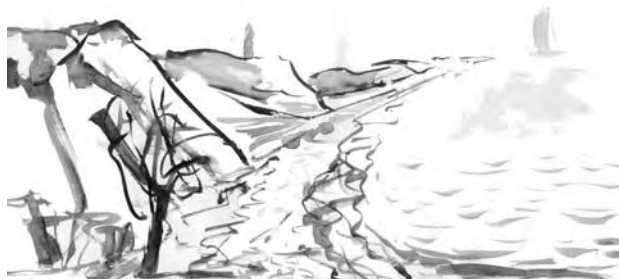
To all who appreciate beauty, to all poets, to all who hear a deep lament and a solitary song of happiness – to all these we offer Two Banks.

Banks... there are two of them, and they will never meet; meanwhile a poetic sea at high tide rocks vessels in its waves – not Arthur Rimbaud's boat but the Cossacks' seagulls which they called boats, the Argonauts' war ships, and the military cruisers carrying high-tech aircraft.

But a poem will outrace even a rocket – like a “golden arrow” of Anakharsis, the brother of a Scythian king, and an ancient poet of our land. We welcome you!

Dmytro Kremin

***

Я — тільки проїздом. Ти чуєш?

Я тільки проїздом.

Усе між буттям і фіналом — ольвійський транзит.
Кому помолюсь наостанку? Розореним гніздам?
Розораним скіфським курганам
між цвинтарних плит?

Я — з Дикого Поля,

покритого Флотським бульваром.

Уже під ногами потріскує древній асфальт.
А шлях із Єгипту закінчиться Бабиним Яром.
Кінець і початок.

Оркестром — лиш скрипка і альти.

Я – тільки походом. Когорта. Відбій. Ретирада.

Лиман червоніє. Фортечний рознесено мур.

Я тільки транзитом.

Транзитом — і скіфська Еллада,

І щит Артеміди, й Гераклом впольований тур.

***

Я – только проездом. Ты слышишь?

Я только проездом.
 Вся жизнь – от нуля до финала –
 ольвийский транзит.
 Кому помолиться?
 К кому заявиться с протестом?
 К разрытым курганам
 и буквам кладбищенских плит?

Я – с Дикого Поля,
 покрытого Флотским бульваром,
 под легкой подошвой
 трещит допотопный асфальт.
 Исход из Египта
 уже предстает Бабьим Яром.
 Концы и начала.
 В оркестре – лишь скрипка и альт.

Я – только походом.
 Когорта. Отбой. Ретирада.
 Лиман багровеет.
 Трещат крепостные стены.
 Я – только проездом.
 Транзитны – и Рим, и Эллада.
 И щит Артемиды. И царского скифа пиры.

***

I am only passing through. Do you hear?

I am only passing through.
 Everything between existence and its finale —
 is an Olvian transit.
 To whom will I pray at the end?
 To ruined storks' nests?
 To the ploughed Scythian kurgans
 among the cemetery slabs?

I am from "The Wild Field"
 covered by Flotsky Boulevard.
 Already, the ancient asphalt cracks underfoot.
 And the path out of Egypt will end in Babi Yar.
 The end and the beginning.
 Like an orchestra –
 only a violin and an alto.

I am only marching.
 A cohort. A retracted order. A retreat.
 The estuary turns red.
 The fort's stone wall is brought down.
 I am only in transit.
 In transit also – the Scythian Hellas
 and the shield of Artemis
 and the bull hunted by Heracles.

Імперська країна.
Повів леванта й зюйд-весту.
І край декорацій, де справжній лише виноград.
І «бог із машини» —
в екстазі трагічного жесту.
Трієра Едіпа. Фінал театральних еллад.
І сонце — транзитне?
Ревуть на Кінбурні буй-тури.
На Тендрі — мустанги.
І серце — як сонце: в зеніт...
І вітер із Дикого Поля пронизує мури.
Ольвійська кіфара.
Шовкового Шляху транзит.

Я — тільки початок транзиту,
бо випала карта
Зіграти цю партію
в цей українний народ.
І все проминуло.
І Січ — як окрадена Спарта.
Я мовчки відходжу:
про це вже писав Геродот.

Краюха імперии.
 Помесь леванта с зюйд-вестом.
 Рекорды декора,
 где истинен лишь виноград.
 И «бог из машины»
 грозит екстатическим жестом.
 Закат классицизма.
 Финал театральных эллад.
 А солнце – транзитно?
 Ревут на Кинбурне буй-туры.
 На Тендре – мустанги.
 И сердце – как солнце: в зенит.
 У Дикого Поля и ветра – свои партитуры.
 И Шелковый Путь –
 это тоже ольвийский транзит.

Я – только начало транзита,
 мне выпала карта
 Сыграть это соло –
 в украинный этот народ.
 И Сечь Запорожская –
 та ж одурённая Спарта.
 Но я промолчу.
 Ведь об этом сказал Геродот.

Imperial precincts. A southwesterly arrives,
 a breeze from the Levant.
 Ours is the land of artificial decoration —
 where the only real thing is the grape;
 the land of “the god” in his fancy new car —
 in the ecstasy of his grand gesture.
 The crown of Oedipus.
 The finale of the theatrical Hellas.
 And the sun — transitory?
 The wild bull lows on Kinburn,
 the nature reserve.
 On Tendra — mustangs.
 And a heart like the sun at its zenith.
 The wind from “The Wild Field”
 pierces stone walls.
 The Olvian kithara. The transit of The Silk Road.
 I am only the beginning of a transit
 because it was the card I drew
 and could play in the game
 of a people at the edge of an empire.
 And everything passed by.
 And Sich, the cossack camp,
 like a robbed Sparta.
 I leave silently;
 Herodotus already wrote about this.

ТЕНДРІВСЬКИХ МУСТАНГІВ ОДІССЕЯ...

На Березані, там, на Березані,
Світанки схарапуджені встають.
А на Кінбурні знову склянки б'ють.

І лиш на Тендрі коні партизаняць,
І воду, і солону воду п'ють.
Ще тут панує тиша сотні літ.
У небі прострекоче вертоліт
І западеться в небо, як в могилу.
Та кінський бог мустангів береже,
І знову цар мустангів так ірже,
Мов чує древню, допотопну силу.
Ще тут немає нічиєї дачі,
Лише леванта повіви гарячі
Над міднотілі гривані та клячі, -
Літами тут немає ні душі...

Чи ждало ти такої одиссеї,
Лоша з берегової батареї,
Яку в війну лишили гармаші?
На Тендрі коні п'ють солону воду.
На Тендрі й коні вибрали свободу.
А ми? Коли ми станемо людьми?

...Мовчать, мовчать задумливі пророки,
І грізний дим – з лиману і затоки,
Як ті, із сорок першого, дими...

ТЕНДРОВСКИХ МУСТАНГОВ ОДИССЕЯ...

На Березани, там, на Березани,
Рассветы заполошные встают,
А на Кинбурне снова склянки бьют.

И лишь на Тендре кони партизанят,
И горькую морскую воду пьют.
Здесь тишь янтарна, словно дикий мед.
А если прострекочет вертолет, –
То тут же в небо канет, как в могилу.
Здесь конский бог мустангов бережет,
И царь мустангов, не таясь, заржет,
Исконную в душе почуяв силу.
Еще здесь нету ни души, ни дачи,
Лишь вольного леванта дух горячий
Щекочет тело стригунка и клячи –
Годами, от зари и до зари...

Ах, ждал ли ты подобной одиссеи,
Лошёнок с разбомблённой батарееи,
Которого забыли пушкари?
На Тендре кони пьют морскую воду.
Здесь даже кони выбрали свободу.
А мы? Когда же в люди выйдем мы?

...Молчат пророки. Тендра молчалива.
И грозный дым – с лимана, из залива,
Как те, из сорок первого, дымы...

THE TENDRA MUSTANGS' ODYSSEY

In Berezan, there, in Berezan,
the frightened dawns rise.
In Kinburn, some people break bottles.

And only in Tendra, horses live on
and drink water, and drink the salt water.
An ancientness still rules here
As it has for hundreds of years.
A helicopter will chirp in the sky
And fall into the sky as into a grave.
But the horse-god takes care of mustangs,
And again a king of mustangs neighs
As if he feels an ancient,
before-the-flood strength.
Here no one's dacha is yet built -
Only the hot breath of a Levant
For the copper bodies of stallions and mares;
Not a soul here for years and years...
Did you expect such an odyssey,
A foal left behind by the gunners
Of a shore artillery unit in a time of war?
In Tendra, horses drink the salt water.
In Tendra, even horses have chosen freedom.
But what of us? When will we become humans?

...Thoughtful prophets are silent, silent,
And the threatening smoke
from the estuary and cove
Is like 1941 smoke...

СОБОР ПОСЕРЕДИНІ ВСЕСВІТУ

Голови на храмі, —
                     сповнені безуму, шалу і пристрасті,
 Голови на храмі.
 Безбожний Мамай, закуривши люльку,
 з кобзою всівся на хмарі.
 Ще до Полтави й Батурина
                     червоні очі людських голів
 Дивляться так незмигнуто
                     з чорноти небесної глини.
 Трагедійні голови.
                     Хто б їх безголів'я гоїв,
 Той зрозумів би велич, ницість і страх людини.

Неіснуючі руки й тіла
   сповнені безуму,
 А трагічні обличчя –
   вогню небесного.
 Небо голубе.
                     А під неба врочистим склепом —
 Сонму трав
                     голубий напівангельський лепет.

І сон як примара.
                     Й примарні ці маски-обличчя.
 Кричати їм німо в космос
                     понад чужими полками.
 Святує чужинець вікторію.
                     Пропало наше величчя.
 Цар вип'є мальвазію
                     і закусить ніжинськими огірками.

СОБОР ПОСРЕДИ ВСЕЛЕННОЙ

Головы на храме –
     страстные, безумные, шальные –
 глиняные облики.
 Раскуривши люльку, шепотной Мамай
 восседает с кобзою на облаке.

 Это – до Полтавы и Батурина.
     Красные глаза голов лепных
 смотрят немигающе –
     и я в их жарком фокусе тоскую.
 Только тот, кто взялся бы
     лечить от безголовья малых сих, –
 разглядел бы низость и величие,
     и страх, и неприкаянность людскую.
 Руки и тела, которых нет, –
     беснуются над бездною.
 В лицах пламенеет Божий свет –
     изнанкою небесною.
 Небо голубеет.
     А под ним – где птицы гнезда лепят,
 словно райский дым, –
     ангельской травы бездумный лепет.

 Мой сон-наважденье –
     не лики людские, а маски-обличия,
 им в космос бессильно вопить
     над чужими полками обученными.
 Чужак торжествует викторию.
     Кануло наше величие.
 Царь выцедит чарку –
 и смачно хрустнет нежинскими огурчиками.

**A CHURCH IN THE MIDDLE
OF THE UNIVERSE**

The church domes are heads.
 Heads of the passionate, furious and crazed.
 The church domes are heads.
 The Godless cossack Mamay,
 smoking a pipe,
     sitting with his lute on a cloud.
 On the way to Poltava and Baturin,
     the red eyes of heads
 looking unblinkingly
     out of the black clay of the sky.
 Tragic heads. Someone might heal them —
 one who knew the grandeur,
     insignificance and fearfulness
     of human beings.
 The non-existent hands and bodies
     are full of madness,
 and the tragic faces — full of heaven's fire.
 The sky is blue.
 And under the triumphant crypt of the sky,
 in among the grass's multitude,
 a blue half-angel's babbling.
 And the dream is like a mirage.
 And the mask-faces, like mirages —
 Their cries, soundless,
 reach no strangers' regiments,
     only go out into space.
 The stranger celebrates victory.
     Our grandeur is lost.
 A tsar will drink malvazia and
 snack on Ukrainian pickled cucumbers.

Оживіть неживих!
Нашліть ятагани, шаблі і мортири!
Не на Лобному місці,
бо вже їм не боятися смерті.
Патріархи солодкогорлі
обрали московські квартири,
А Русь-Україна –
се тільки фрески соборні стерті.

...Про віщо ти граєш, Мамаю?
Про віщо співаєш,
безбожний Мамаю?
Уламок собору,
крихта свободи,
зоряна високосність...
А я, наче голову власну,
гіпсову маску з землі піднімаю:
Немає соборності духу,
собор відлітає у космос.

.....
Зелені кущі. Співучі дерева.
Зі стін промовляють улесливі змії.
І на розп'ятті руки.
Й мотузка лляна на виї.

Воскреси их, Господь!
 Подвергни штыкам, ятаганам, мортирам!
 Ты лепил их из глины, но дух –
     он ведь крепче, чем пули и порох!..
 Сладкоречивые патриархи
     разошлись по московским квартирам,
 А Русь-Украина –
     лишь затертые фрески в соборах.
 Скулят твои струны, безбожник Мамай!
 О чем я, как проклятый, вторю Мамаю?..
 Остов собора, обломок свободы,
     звездного неба пыльца...
 Как собственный череп,
     я гипсовый слепок с земли поднимаю,
 посмертную маску снимаю с лица.
 В столетях темно и глухо:
 границы, мур, заборы.
 Коль нет соборности духа –
 стартуют в космос соборы.
 .....
 Цветущие кущи. Поющее древо.
     Влекущие звуки.
 Со стен искушают невинная дева
     и лстыивые змии.
 И – на распятии руки.
 И льняная бечевка на вые.

Give life to the unalive!
 Send to them Turkish swords, send sabres!
 But send them to no execution block —
 for they will not be afraid of death!
 The sweet-throated Church patriarchs
 officiate in Moscow's lavatories,
 And Rus-Ukraine is nothing
 but the church's scraped frescoes.

What do you play on your lute,
     Godless cossack?
 What do you sing about, Mamay?

A wreck of a church? A crumb of freedom? The
 stars' contrivance of the leap year's
 And I, I lift from the ground
 a gypsum mask as if it were my own head:
 There is no holy trinity;
 there is a church flying away into emptiness.

.....
 Green bushes. Singing trees.
 Seductive snakes are speaking
     from church walls.
 And arms are on the cross.
 And a cotton rope is around a neck.

ПОЛЮВАННЯ НА ДИКОГО ВЕПРА

Полювання на дикого вепра —
 Коли десять районних мужчин
 Залишають, а сніг у півметра,
 Рівно десять блискучих машин.
 І в дублянках,
 у валянках, гетрах
 Із рушницями пруть до вершин.
 Над горою займається ранок...

Що ти, веприку, їв на сніданок?
 Як сирітками лишиш дітей?
 Ти зайняв кругову оборону,
 Але люди які! Із району!
 Їм до смерті потрібен трофей!

І тоді, коли влада народна,
 Або антинародна вона,
 Влада бути не може голодна,
 Бо яка тоді влада вона?
 Їй подай на обід кабана!

Дикий вепр, ти виходь із нічлігу!
 Ти мисливцям скрутив уже фігу,
 Себто дулю, дикунським хвостом...
 Але це задля мітингу — дуля.
 А летить із вінчестера куля
 І по лобу тебе — батогом!

ОХОТА НА ДИКОГО ВЕПРЯ

Час охоты на дикого вепря –
 Когда десять районных мужчин
 Оставляют в заснеженных дебрях
 Ровно десять лощеных машин
 И в дубленочках,
     валенках,
                     в репьях –
 Прут к вершине, держа карабин.

Всходит утро, легко и азартно...
 Чем ты, веприк, разжился на завтрак?
 Как сиротками бросишь детей?..
 Но смешна для людей из района
 Круговая твоя оборона –
 Не отступят, им нужен трофей!

Ведь и власть, что зовется народной,
 Как и антинародная власть,
 Не умеет остаться голодной,
 Власти надо накушаться всласть.

Если властна над миром она –
 Ей подай на обед кабана!

Так что, вепрь, выходи из засады,
 Ты скрутил уже фигу с досады,
 То бишь – дулю,
     дикарским хвостом.
 Только это для митингов – дуля,
 А хлестнет из винчестера пуля –
 И огреет свинцовым хлыстом!

THE HUNT FOR THE WILD BOAR

The hunt for the wild boar —
 takes place when ten men
 from the regional administration,
 in snow half a meter deep,
 get out of exactly ten shiny cars.
 In leather jackets, felt boots, winter socks,
 with their guns,
 they press towards mountaintops.
 In the mountains it is dawn...

Little boar, what did you eat for breakfast?
 How can you leave
     your children to be orphans?
 You implemented military strategy —
 but what people they are!
     from the regional administration!
 They need badly to acquire a trophy.
 And whether authority
     is democratic or anti-democratic,
 power can't be hungry;
 otherwise, what is power?
 Give the boar to the power for dinner!

Wild boar, you leave your night lodging!
 You say "Go to hell!" to the hunters —
 fire a bullet with your wild tail...
 It's only you showing off,
     it's only for the hell of it —
 but a real bullet from a Winchester
 flies and hits you
     in the forehead like a whip!

Ви мисливця вполюєте, вепрі?
Рівно десять троянд на снігу...
У Карпатах або на Ай-Петрі
Ти тікаєш од кулі у нетрі.
А куди ти втечеш? Ні гу-гу...
Обривається слід на снігу.

Полювання на дикого тура!
Це така українська натура —
Десять куль у дурній голові...
Це Говерла чи Рацінська дача,
Зафонтанила крівця гаряча, —
І смерека — мов Спас на Крові.

Ще рушниця із цівкою диму...
Я трофей до машини нестиму,
У стрільбі по мішенях — мастак.
Лижуть сніг —
і гончак, і вівчарка.
Буде шкварка під вечір, і чарка:
Хто тепер мені скаже не так?
Переможці — стрілець і собака...

Що ж ти, з профілем дикого хряка,
Тихо сходиш з трибуни під свист?
Був мисливцем —
долав перевали
І в Маріїнськiм теж наливали,
А тепер і тебе зацькували
І без кулі убили на піст.

Глупый зверь
     не придумал обычай –
 Чтоб охотники стали добычей.
 Десять роз, алых роз на снегу...
 На Ай-Петри, в Карпатах и в Пуще.
 Вепрь сигает от пули все пуще.
 А куда убежишь? Ни гу-гу...
 Обрывается след на снегу.
 Час охоты на дикого тура!
 О, хохляцкая наша натура –
 Десять дырок в дурной голове...
 От Говерлы до Рацинской дачи –
 Хлещет кровушка –
     даром, без сдачи –
 По снегам и пожухлой траве.
 Кровь и порох. Финал. Сэ ля ви.
 Только ель – будто Спас на Крови.
 Вепрь лежит –
     неподъемный, зараза!
 Я трофеей дотащу до УАЗа.
 Я палить по мишеням – мастак.
 Лижут снег – и борзой, и овчарка,
 Будет к вечеру шкварка и чарка:
 Мы посмотрим, кто глянет не так.
 Победили – стрелок и собака!..
 Что ж ты, с профилем дикого хряка,
 Покидаешь трибуны под вой?
 Был охотник – в удаче и силе,
 и в Мариинском рог подносили,
 а теперь и тебя подкосили,
 и без пули ты – еле живой.

Can you hunt a huntsman,
     wild boars?
 Exactly ten roses lie in the snow...
 From the Carpathian mountains to Mt. Ah-Petri,
 you escape into the earth's core.
 But where can you escape to? There is no way...
 A set of footprints trails off in the snow...
 The hunt for the European bison!
 It's so much a part of the Ukrainian nature —
 ten bullets in a stupid head...
 Whether on Goverla,
     the highest of the Carpathian mountains,
 or at famous Ratsyn's dacha...
 the hot blood will begin to fountain —
 and a fir tree will look like one of the churches
 called Spas na Krovi,
 A gun is still smoking...
 I will carry a trophy to the car;
 I'm a master at shooting at targets.
 A greyhound dog and a shepherdess
     lick the snow.
 By evening there will arrive a tumbler of vodka
 and a piece of fried bacon.
 Who will argue with me now?
 The winners are the shooter and a dog...
 What can you, government official
     with the profile of a wild boar,
 grab quietly from a speaker's platform
     under everyone's whistle?
 You were a hunter,
 you traveled through ravines, over mountaintops,

Ах, якої боявся ти зради?
Люди хочуть трофейної влади,
На фіг їм — Одіссей і Орфей...
Здуло вітром тебе із вершини,
І війнули бензином машини,
І в багажнику схлипнув трофей.

Полювання на дикого вепра.
Полювання Ахілла на Гектора.
Треба вбити вдову із дітьми,
Щоб до нас повернулася Троя...
І підсмажать тебе, як героя,
Українці, троянці, це — ми!

Повертайся і ти до народу:
Спробуй, сунься в приватну природу!
Чи на Банкову, до верховіть...
Кожен з нас — і мисливець, і жертва,
Та природа, жива або мертва,
Три століття іще простоїть.

Полювання на дикого тигра...
На сафарі ти будеш один.
А природа забути не встигла
Губернаторський твій лімузин...

Ах, какой ты боялся напасти?

Людам вес завоеванной власти –
Козырнее залапанной масти,
Сам винись, если ходишь с трюфелей!..
И тебя сдуло ветром с вершины,
И дохнули бензином машины,
И в багажнике всхлипнул трофей.

Час охоты на дикого вепря.
Час охоты Ахилла на Гектора:
Всех убить – и детей, и вдову,
Чтоб вернуть золоченую Трою...
И поджарят тебя, как героя.
Украинцы, троянцы – ау!

Возвращайся, любезный, к народу:
Ну-ка, к частнику сунься в природу,
Или Банковой выставь свой счет...
Каждый сам – и борзая, и заяц,
А природа, людишкам на зависть,
Три столетья еще проживет.

Час охоты труба прохрипела...
На сафари ты будешь один.
А природа забыть не успела
Губернаторский твой лимузин.

and, in Mariinsky, the Kyiv square,
they filled a tumbler for you —
but now, even you are humiliated
and killed without any bullet during Lent.
Ah, what betrayal were you afraid of?
People want a trophy of power —
and would say “Up yours!”
to Odysseus and Orpheus...
You were blown by the wind off the mountain,
and the cars spewed gasoline smell,
and in the trunk the trophy sobbed a single time.

The hunt for the wild boar.
The hunt of Achilles for Hector.
It's a must to kill a widow with children.
So that we will regain Troy...
And they will fry you up, like a hero,
Troyans, Ukrainians — they are us!

Come back to the people:
Try, dare, to invest in privatization!
Or maybe on Bankova St.,
the central avenue in Kyiv,
try to get to the top branches...
Each of us — is a hunter and a victim,
but the natural world, alive or dead,
will remain for three hundred years
after we're gone.
The hunt for the wild tiger...
On safari you'll be the only one.
But the natural world hasn't yet had time to forget
your governor's limousine...

МАНДРІВКА НА КРАЙ СВІТУ

Рімейк

*Поедем в Царское село!
Осип Мандельштам
Поїдемо у Сквиру по гриби...
Микола Вінграновський*

Поїхали у Таращанський ліс!

Де саяв білий сніг —
там зяє білий череп.
Десь поряд — Київ, Боричів узвіз,
А нам —
правічний український жереб:
Іти у ліс, де тяжко голові
Без тіла, тяжко й тілові безглавому...

А в златоглавій Празі візаві
За убієнних молиться лукавому.

Поїдемо у Таращанський ліс!

Де золото було — тепер буяє біло.
Там череп у снігу. І ще не відболіло
Ні матері, ні нам. І все ж нам не до сліз.
Модерний автобан. Засніжене шосе.
Питання: «Бути чи не бути»?
Кого нова Тараща піднесе?
Кого відрахували в ліліпути?

ПУТЕШЕСТВИЕ НА КРАЙ СВЕТА

Римейк

*Поедем в Царское село!
Осип Мандельштам
Поїдемо у Сквиру по гриби...
Микола Винграновский*

Давай поедem в Таращанский лес!

Где золотой ноябрь сиял с небес –
Там череп на снегу взирает с укоризной.
По курсу – Киев, златоглавый блеск,
А нам – извечный жребий украинский:
Брести туда, где плачет голова
Без тела,
да и тулову безглавому
Тоскливо...
Где-то в норах спецбрата
За убиенных молится лукавому.

Давай поедem в Таращанский лес!
Истлело золото – пречистый снег сияет,
И череп на снегу глазницами зияет.
И мать черным-черна.
И вновь хохочет бес!..

Табанит автобан. Шоссе мотает счет:
“Быть иль не быть?” – вопросы и минуты...
Что нам Тараща вновь преподнесет?
Кого теперь отчислят в лилипуты?

A TRIP TO THE EDGE OF THE WORLD

a re-make...

*Let's go to The Tzar's Village!
Osip Mandelstam
Let's go to Skvyra for mushrooms...
Mykola Vingranovsky*

Let's go to Taraschansky forest!

Where the white snow shone,
a white skull gapes.
Somewhere near is Kyiv, Borychiv Uzviz,
but for us –
there is the eternal lot of the Ukrainian:
to go to the forest where a head feels heavy
without its body,
where a headless body feels heavy also...
But in golden-domed Prague, a vis-a-vis
prays to a devil for all the killed.

Let's go to Taraschansky forest!

Where there was gold –
now a whiteness steadily grows.
A skull in the snow. And it still pains
a mother and us. But it is no time for tears.
A modern highway. A snow-covered road.
A question: “To be or not to be?”
Who will the new Tarascha lift up?
Who was counted as a Lilliputian?

Поїхали в Таращу на зорі!
А там — Тетіїв, спогадання милі...

А сплачуть на Аскольдовій могилі
За євро учорашні кобзарі.

І за Хрещатик, прибраний Майдан,
За немовлят у спалених наметах...
Там у полоні літ зійти гірким медам,
Зійтися на дуельних пістолетах —
Свободі й смерті, степові і хащі...

Ну от, і ми — в Таращі!

Приїхали удвох у Таращанський ліс!
Тут поминальний дух —
        мов каменя з праші.
Летить через шосе,
        понад авто навкіс,
А ми все ті — пропащі із Таращі.

Гортає вітер сторінки забутих книг.
А наша доля — хтива і лукава.
Тут половці, тут обр і печеніг
Із чашею, і череп Святослава.

Гомери українські ще живі?
Співаємо щоранку — «Ще не вмерла»
У степовій Елладі,
        На лижві,
Де президенту світиться Говерла.

Махнем в Тарашу! Что ни говори –
 Мы живы, и пока еще мы в силе!..
 Но, Боже, от зари и до зари –
 За евро на Аскольдовой могиле
 Всамделишные плачут кобзари.

За все – за обесточенный Майдан,
 Палаточные наши колыбели,
 За пацанов, что взрослым надоели,
 За горький мед мечты, за веру и обман –
 На десяти шагах сойдемся на дуэли!
 Свобода или смерть!
 Сердца стучат все чаще...
 Ну вот, и мы – в Тараше!

Мы в Тарашанский лес заехали вдвоем!
 Здесь поминальный дух –
     летит, зрочки тараша,
 Булыгой из пращи – таранящий, как лом!..
 И я, и ты – пропащие в Тараше.

Зола от вещей книг летит на белый снег.
 Судьба – и похотлива, и лукава:
 Здесь половец и обр, и печенег,
 И ставший чашей череп Святослава.

Гомеры украинские, ау! –
 Вы живы? Заводите – “Ще не вмерла”, –
 Посыпав пеплом сивую главу,
 Где президенту чудится Говерла.

Let's go to Tarascha at dawn!
 There is Tetiyiv. There are dear memories...
 For one euro, yesterday's kobzars
 will cry out on the Askold Grave
 for Khreschatik Street,
     for the appropriated Maydan,
 for babies in burnt tents...
 In the captivity of years, bitter honey might rise,
 freedom and death, steppe and thicket,
 might meet like guns in a duel...

That's it, and we are in Tarascha!
 The two of us have come
     into Taraschansky forest!
 Here, the spirit of remembrance,
     like a stone from a sling,
 flies across a highway, over an automobile –
 and we are still the losers from Tarascha.
 The wind passes through pages
     of forgotten books.

Our fate is to us greedy and cunning –
 here are Polovets, here are Obr and Pechenig,
 using Sviatoslav's skull as a drinking cup.

Are any Ukrainian Homers still alive?
 We sing every morning,
     “Ukraine hasn't yet died” –
 on the steppe, Hellas, on the ski slopes
 where Goverla shines for a president.

Нова доба нових овець пасе.
Повіяло на море, на Одесу.
А нам на Київ стелиться шосе,
І ти в полоні спогадів і стресу
Ведеш авто, ведеш — край світу, край зими.
І зупиняєш. І бредеш у хашу.
Епоха: ні цензури, ні Кучми...
.....
Поїхали в Таращу!

...Чабан отару нову пасет.
Повеял бриз – там море и Одесса.
Но нас на Киев автобан несет.

И ты, в дурмане памяти и стресса,
Рулишь – по кромке лета и зимы...
Но тормозишь.

Бредешь наощупь в чащу.
Эпоха: ни цензуры, ни Кучмы...

.....
Поехали в Тарашу!

New times graze new sheep.
The wind blows to the sea, to Odessa.
But for us, a highway runs to Kyiv,
and you, in the captivity of memories and stress,
drive an automobile –
drive along the edge of the world,
along the edge of the winter.
And you stop. And you wander into the thicket.
An epoch: No censure, no Kuchma...

.....
Let's go to Tarascha!

РІЗДВО НА БОГОПОЛІ

Андрієві Антонюку

Злотоверхий храм на Богополі.
 Як його низовка замела!
 Ми з низів. Ми так чекали волі –
 Три століття!
 І вона – прийшла...
 Як ми віддирали рабські тавра,
 Видали чортам і флірт, і фінт...
 А вона – в подобі Мінотавра:
 Знов у нас не шлях, а лабіринт.

На крилосі біблію розкрию,
 Прочитаю вічні письмена...
 Господи!
 Невже це ми, Андрію?
 Хто подасть і хліба, і вина?
 Що нам ті ж – америки, росії?
 Люди все, що мали, зберегли...
 Як нам дочекатися Месії
 На замерзлі наші береги?

Таврія. Тавро на дикій волі...
 Ця земля моя, а так сія...
 Возвели собор – на Богополі:
 Ви окстіться, братія моя.
 Не держіть на Господа образу,
 А даруйте ці спасенні дні
 Генію, страждальцю, богомазу
 І німому Нестору – мені.

РОЖДЕСТВО НА БОГОПОЛЕ*Андрею Антонюку*

Златоглавий храм на Богополе.
 Как его низовка замела!
 Мы – низы. Нам так хотелось воли –
 Три столетья!
 И она – пришла...
 Как мы отдирали рабыи тавра,
 Выдали чертям и флирт, и финт...
 А она – в обличье Минотавра:
 Вновь у нас не путь, а лабиринт.

Библию на клиросе раскрою,
 Вечные увижу письмена.
 Ты, Андрию?..
 Это – мы с тобою?
 Кто подаст нам хлеба и вина?
 Где-то есть америки, россии –
 Сладкий дух чужого пирога...
 Брате мой, дождутся ли Мессию
 Ледяные наши берега?

Таврия. Тавро на дикой воле...
 Кто клеймил нас – ныне сам клеймен!
 И взошел собор – на Богополе:
 Золотой главой сияет он.
 Этот день – святой не по указу,
 Одарите хоть краюхой дня
 Гения, страдальца, богомаза
 И немого Нестора – меня!

CHRISTMAS IN BOGOPIL*To Andriy Antonjuk*

A gold-domed temple in Bogopil –
 Covered in a low-flying snow-laden wind!
 We come from the lower classes.
     We waited for freedom –
 For three hundred years!
     Freedom came...
 Oh, how we tore off slave-brands,
 Flirted with the devil.
 But freedom is in the image of the Minotaur –
 Again, no way for us but a labyrinth.

In the choir stall of a church, I'll open the Bible,
 Read the eternal writings...
 God!
 Is this really us, my friend?
 Who will give us bread and wine?
 What are these americas, russias, to us?
 People saved everything they had...
 How will we wait for the messiah
 to come to our frozen shores?

Tavria. A brand on wild freedom...
 This land, is it really mine?
 A temple was built in Bogopil:
 You, my brothers, redeem yourselves.
 Don't be angry at God
 But give away your days
 To a genius, a sufferer, an icon painter,
 And to the speechless Nestor – me.

Світить той собор – до Перекопу.

Шабля й люлька – от і весь бомонд...

Гіпаніс – то Бог: веде в Європу.

Чорне море – то Євксинський Понт.

Але ти, недоле, хтива й п'яна.

Марно насиласш нам потвор.

Де була лиш церква дерев'яна,

На віки возведено собор!

Мы бредем степями к Перекопу,

Сабля с люлькой – вот и все добро...
Буг-Гипанис тянется в Европу.
Понт Евксинский шуруется хитро.
Но у нас судьба – не побирушка
И не пьяный постоялый двор.
Где была дощатая церквушка –
На века воздвигли мы собор!

That temple lights the way to Perekop.

A sabre and a pipe – that's our salon...
The river Gipanis is God leading us to Europe.
The Black Sea – Euxeinos Pontos.
But you, Misfortune, greedy and drunk,
send monsters to us in vain.
Where there was only a wooden church,
a temple is built to last centuries!

ПІЗАНСЬКА ВЕЖА

Я був у Пізі. Підіймався на вежу,
 Яка давно й ніяк не упаде.
 Я незалежний. Сам собі належу.
 Живу у вежі, як ніхто й ніде.

Імперський час, і небуття в колонії,
 Ростральної колони висота...
 Ми вийшли із Єгипту й Вавілонії,
 Та гнуть доземно – вежі і літа.

І думав я: на часовому зрізі –
 То дерева, то старовинних веж, –
 І ми – пізанці. Ми у вічній Пізі,
 А рівновагу в цьому не знайдеш.

Комахою на вежу віку лізу,
 На розмах крил,
   на розмах цих рамен.
 А хто тут був? Усіх poslali в Пізу, –
 Не видно й сліду, і яких імен!

А в нашій Дикім Полі – суховії,
 І сушить губи, сушить душі нам.
 Сотворено Мадонну із повії,
 І спалено наш дерев'яний храм.

ПИЗАНСКАЯ БАШНЯ

Я съездил в Пизу. Падающей башне
 Ответно поклонился наяву.
 Я – независим. Ветра бесшабашней,
 сам в башне, как безбашенный, живу.

Имперский блеск, и забытые колоний,
 Врожденный страх невидимых тенёт...
 Мы вырвались из плена вавилоний,
 Но на плечах – фантомной башни гнёт.

Тут суть не в историческом капризе,
 А просто у веков один рефрен:
 Мы все – пизанцы,
     все мы – в вечной Пизе,
 нет равновесья –
     есть лишь вечный крен!

Карабкаюсь мурашкой по карнизу –
 На башню века, дерзок и силен.
 Не первый я... Но всех послали в Пизу!
 И след потерян, да каких имен!..

А в нашем Диком Поле – суховеи,
 иссохло горло, высохли слова.
 Мадонны подались в ночные феи,
 старинный храм разобран на дрова.

THE TOWER OF PISA

I was in Pisa. I climbed the tower
 That still has not fallen down.
 I am independent. I belong to myself.
 I live in a tower like no one, nowhere.

Imperial time. Non-existence
 in a colony. Height of a rostral column...
 We came out of Egypt and Babylonia
 but towers and years weld us to the ground.

I thought: On the rings
 of a cut tree or of venerable towers –
 we are Pisans.
     We are in eternal Pisa,
 but no one can find a balance.

Like an ant I climb the shoulder,
 the wingspan, of the century's tower.
 Who was here?
     Everyone sent to Pisa.
 No footprints left. No famous names!

But in our Wild Field, dry winds
 dry our lips, dry our souls.
 They have made a madonna
 of a prostitute, burnt our wooden temple.

Пейзани ми. Пізанці ми у Пізі.
Герб – страховидло черепа й кісток.
І підпливає кров'ю в древній книзі
Кармін і червіль древніх сторінок.

А ця зима – немов сторінка біла.
А вежа серед степу – золота.
Крило архістратиґа Михаїла
До нас у Дике Поле заліта.

Пейзане мы. Возьмемся за мотыги.
Пизанцы – знаем шаткий свой шесток...
Но проступает кровью в древней книге
Кармин и червлен яснзорких строк.

Белым-бела – земля в снегу застыла.
И луч надежды башню золотит,
Когда архистратига Михаила
Крыло –
и в наши степи залетит.

We are Pisans. We are Pisans in Pisa.
A national emblem is a skull-and-crossbones.
The scarlet and black of ancient pages
in an ancient book are soaked in blood.

But this winter is like a white page.
And a tower in the middle of a steppe
is golden.
The wing of the arriving archangel
Michael appears in our Wild Field.

ЗАГУБЛЕНИЙ МАНУСКРИПТ

Київську бібліотеку спалиш,
Не Александрійську, – то й простять.
А чорний сніг, а біла галич –
Уже з Чорнобиля летять.
Київ, Київ, Київ – не Афіни.
Але й тут могол і сарацин.
І чорний попіл України,
І дим із Дантових терцин.
Сніг у Кончі. Бранець волі й чести
Плаче, в тузі похилив чоло...
Спалити рукопис. Довести,
Що нас на світі й не було.
У яку гірку халепу влип ти,
І про все історія змовчить.
А вже палають манускрипти
І сніг з Чорнобиля летить.
А Галя сіє чорнобривці
Посеред лютої зими,
І плачуть птахи-самовбивці,
Щоб ми zostалися. Людьми...

УТРАЧЕННИЙ МАНУСКРИПТ

В Києве бібліотеку спалишь,
 Не в Александрії, – Бог простит.
 Как сажа, как воронья залежь –
 Снег из Чернобыля летит.
 Киев, Киев, Киев – не Афіни,
 Но и тут могол и сарацин.
 И чорний пепел України,
 И дым из Дантовых терцин.
 Спят снега. Не спит невольник чести –
 Плачет у буржуйки в скорбний час...
 Жги рукопись! Докажем вместе,
 Что не было на свете нас!
 Ах, в какую переделку влип ты,
 Но о том историк умолчит.
 Вовсю пылают манускрипты,
 И снег чернобыльський летит.
 А Галя сеет черноривці,
 И плачут посреди зимы
 По нас
                     птенцы-самоубийцы,
 Чтобы людьми остались мы...

THE LOST MANUSCRIPT

If you burn the Kyiv Library,
 not the one at Alexandria — they'll forgive you...
 And the black snow and the white crows —
 they are already in flight from Chernobyl.
 Kyiv, Kyiv, Kyiv — is not Athens.
 But even here are Mongols and Saracens.
 And the black ashes of Ukraine,
 and smoke from Dante's tercets.
 It's snowing in Koncha.
                     A recruit of freedom and honesty
 is crying out of grief, tilting down his head.
 To burn a manuscript — is to try to prove
 that we have never existed in the world.
 And what bitter trouble
                     you have gotten yourself into —
 and how silent history will be about it all.
 And already manuscripts are burning,
 and the snow from Chernobyl is flying.
 And a woman is sowing seeds of flowers
 in the middle of a fierce winter,
 and suicidal birds are crying
 so that we will remain. As a people...

ДОНКІХОТ ІЗ ЛИМАНУ

Надивитись на все в Україні,
І рукою махнути на все...
На старій деренчливій машині
На Обухівське вийти шосе.

Був би кінь, як бувало іздавна, —
Проскакав би пропащі літа.
Там історія, кажуть, неславна.
Географія, кажуть, не та.

Їх багато у душу налізло!
Принесли нам свою нелюбов.
І в чорноземі — кров і залізо.
Вже й заліза негусто...

А кров

Забіліє від дусту і хлорки.
І ніхто не назве на ім'я.

...У країні Сервантеса й Лорки
Заробляє країна моя.
На Майдані — панове і панії
Не поділять Вітчизну ніяк.

Але був чоловік ув Еспанії,
Все кидавсь зі списом на вітряк.

ДОНКИХОТ С ЛИМАНА

Насмотреться на все в Украине –
И вздохнуть: «Да катитесь вы все!»
На своей допотопной машине
Наобум покатить по шоссе.

Был бы конь – пролистнул бы, как главы,
Том пустой – за верстою верста.
Здесь история, дескать, без славы.
География – тоже не та.

Сколько в душу чужих поналезло!
Принесли нам свою нелюбовь.
В черноземах – то кровь, то железо.
Уж негусто железа... А кровь
Забелеет от дуста и хлорки:
Кто мы, где? После нас хоть потоп!

...На земле Дон Кихота и Лорки
Украинцы батрачат взахлеб.
Скороспелое панство в столице
Не поделит Отчизну никак.

Но ведь был же в Испании рыцарь –
Все кидался с копьем на ветряк.

DON QUIXOTE OF THE ESTUARY

To look at everything in Ukraine,
and wave one's hand at it and dismiss it...
To try to get onto the Obukhiv highway
in the noisy old car...

If I had a horse,
as I would have had in times past,
I would gallop through the lost years —
the years
that are our history and that, they say,
weren't legendary,

the years
when our geography, they say, wasn't right.
They who brought us their animosity —
too many of them climbed into the soul!
And in the fertile black ground — iron and blood.
But now, not much iron...
and the cells of the blood
white because of powdered poison and chlorine —
and no one recognizable enough anymore
to be called by name.
To earn bread, the workers of my country
now go to the country of Cervantes and Lorca.
On Khreschatic Street in Kyiv,
“ladies” and “madams”
share the riches of the land with themselves.
And there was a man in Spain —
he threw himself along with a spear
into a windmill...

МІСЯЧНА СОНАТА - XXI

Ти при місяці прала білизну,
Все відносив бурхливий потік...
...Де й коли загубив я Вітчизну,
ніч при місяці, землю цю, рік?

От і мати моя у могилі
На горбі, серед рідних могил.
І сніжинки злітаються білі,
А здавалося: зоряний пил.

Все життя відкладав я на потім:
Там засніжені гори і ліс.
А життя це — мов київський потяг,
Із вершини летить під укіс.

Та мене ще не кличуть на тризну
Сорок чорних моїх сороків, —
Де колись я віднайду Вітчизну
Над рікою, в безодні років.

...Ніч у Шипоті місяцем сяє,
Полонина палає від зір...
Все вода із сорочки змиває,
Квіти й хрестики втягує вир.

Полонина палає, палає,
Переходять у хвилі роки.
Тільки жінка, якої немає,
Тихо плаче над виром ріки.

ЛУННАЯ СОНАТА-XXI

В лунной речке стирала сорочку,
Серебрясь, уносился поток.
...Потерял я волшебную строчку
и Отчизну в душе не сберег.

Вот и мама уже за пределом,
на холме, в окруженьи родном,
и снегами, как зеркало белым,
занавешен родительский дом.

Я писал свою скорую повесть –
безоглядно, вчерне, не всерьез...
Ну, а жизнь – словно киевский поезд,
от вершины летит под откос.

Но пока не позвали на тризну
сорок черных моих сороков, –
я найду и тебя, и Отчизну
в лунном мареве, в бездне веков.

...Как от звезд полонина сияет,
как прибрежные тени густы!
Все вода с вышиванки смывает,
тянет в омут цветы и кресты.

А душа встрепенется в надежде,
и удача поманит рукой,
только женщина в лунной одежде
тихо плачет над быстрой рекой.

MOONLIGHT SONATA XXI

You, in moonlight, washed linen.
The swift stream carried away everything...
...Where and when did I lose my homeland —
and that moonlit night, that ground, that year?
Now my mother is in the grave,
on the hill among the graves
of those dear to me.

And the snowflakes fly downward together —
but it seems they are stardust.
I let myself postpone my life.

There — the snow
covered mountains and forest.

And life — is like a Kyiv train
rushing down a slope.

My forty years — like black magpies —
don't yet call me to the funeral feast
at which I will return, through an abyss of years,
to my homeland above the river.

...The night in Shypot is moonlit.
The mountain valley blazes with stars...

The river water
washes away everything from a shirt,
and an eddy pulls
in the shirt's flowers and crosses.

The valley blazes, blazes.
Years become the ripples of the river.
Only the woman who no longer exists
remains to cry quietly above the eddies.

НЕЕВКЛІДОВА ГЕОМЕТРІЯ

Триста
Тіл – в Чечні, в рефрижераторі.
Тіло
В Тарашанському ліску...

Креслить що? – к ядрьоній альма матері! –
Геометр на дикому піску?

Безголова тінь центуріона...
Мить – безглаве тіло: Архімед.
Що там не кажіть, а кров – червона,
Море – Чорне. А життя – не мед.

НЕЭВКЛИДОВА ГЕОМЕТРИЯ

Триста тел – в Чечне, в холодильнике.
 Тело – под Тарашею, в леске.
 Что там чертит? – к забубенной матери! -
 Геометр на солнечном песке?

Тень центуриона безголова...
 Взмах – и голова упала с плеч! –
 Архимед...
 А все же кровь – багрова,
 Жизнь – не мед.
 Хоть в этом не перечь.

NON-EUCLIDIAN GEOMETRY

Three hundred
 bodies — in Chechnya in a refrigerator.
 A body
 in the Taraschansky forest...

And what the hell
 does the mathematician outline
 on the wild sand anyway?

The shadow of a centurion approaches...
 A moment later —
 Archimedes is a body and a cut-off head.
 Whatever they say about events — blood is red;
 the sea is Black. And life — is not honey...

МАЛИЙ РЕКВІЄМ

Віктору Завізіону

Ласкавий зайчик вибігає з гаю...
Чи – білий кінь...

А поза ними – тигр.
І порятунку вже не я благаю,
Сама природа...

Далі йтиме – титр.
Знімайте, бо знімаєте природу.
Вона ще є. Вона ще – ера з ер.

Він замовкав і пив холодну воду,
Кульгавий бог наш, телережисер.
І, рідний брат майбутній катастрофі,
Він мучився од світових скорбот.
І гордовитий байронічний профіль.
І в посмішці, мов у Мефіста, – рот.
І так він тяжко походжав за кадром,
Аж під ногами угинався степ.

І сьомим потом сходив оператор.
І лаявся скажено асистент.

А світ не ждав ні таїни, ні тайни.
Були жнива. Косило хліб село.
Були машини. Трактори. Комбайни.
А білого, гнідого – не було.

І зайчик не дрімав у лісосмузі...
Він залишився в тім веснянім дні,
Коли сконав під лемешем у плузі,
Та так і залишився в борозні.

МАЛЫЙ РЕКВИЕМ*Виктору Завизиону*

«Сначала зайчик выбежит из рощи.
 Нет, белый конь...
 Потом, за ними – тигр...
 Не я, не мы – сама природа ропщет:
 спасите, молит...
 Дальше будет титр.
 Снимаем, братцы, – это же природа!
 Чем заповедней лес – тем реже сор...»

Он замолкал и пил из кружки воду –
 хромой очкастый телережиссер.
 Витийствовал, в грядущей катастрофе
 топил свою бесхитростную злость
 и вдохновенно-горделивый профиль
 склонял на байроническую трость.
 Потом шагал, как нищий император, –
 ловил высокой истины момент!..

Изнемогал от пота оператор
 и матерился в спину ассистент.

А мир не ждал ни таинства, ни тайны.
 Шла жатва, собирало хлеб село.
 Все было: жатки, тракторы, комбайны.
 А белого, гнедого – как назло!

И зайчиков не видела округа:
 минувшим летом, в утренней росе,
 погиб, слепого не заметив плуга,
 последний заяц в лесополосе.

A LITTLE REQUIEM*To Victor Zavizion*

An affectionate hare comes out of the forest...
 Or maybe a white horse...
 And after – a tiger.
 And it's not me pleading for mercy
 but nature itself...
 After, the end credits of a movie will come.
 Film this because it is nature you film.
 It still exists. It is still an era of eras.

He stopped talking and drank cold water,
 our lame god, the movie director.
 He, a brother to a future catastrophe,
 was tortured by the world's sorrows.
 A proud Byronic profile.
 A smile on his lips – like Mephistopheles'.
 He paced so heavily behind a camera frame
 that even the steppe sank down under his feet.
 A cameraman sweated heavily.
 An assistant director scolded furiously.

The world didn't wait for a mystery, nor a secret.
 It was harvest time. A village cut down wheat.
 Cars were there. Tractors. Combines.
 But a white horse, a sorrel horse – weren't there.
 And a little hare didn't dream in a forest...
 That hare remained in the spring day
 when he died under a plough blade
 and lay there in a furrow.

А режисер... Відомо – режисери
Свій власний світ відкриють навмання.
– Ви що за люди, вашу? Ви химери?
Та я плював на ваші ентеери!
Нема зайчиська? Зніmemo коня!

...Нас „газик” мчав. Вітрилила дорога,
мов океанська хвиля нас несла.
І лінія лягла, чітка і строга,
На лінію високого чола.
Стовпи вусібіч розбігались, бігли.
Мовляв, куди вас, хлопці, занесе...

І раптом – біле, біле, біле, біле
У чорнім кадрі чорного шосе.

(... Нащо ти, коню, конику? Навіщо?
Пощо іржання жалібне твоє?
Нам так усім присуджено навічно:
Дорога в люди й виведе, і вб'є.
Ми на шосе однакі – й кінь, і вершник.
Армада авт. Епоха автоер...)

І він схилився. Він заплавав вперше,
Культгавий бог наш, телережисер.

Народжений у пущі, в Білорусі,
У спалахах, у крові, у війні,
Він на її біленькому обрусі
Промчав, немов на білому коні.

Но режиссер!..
 У них свои манеры:
 бушует прихоть, и ее – не тронь!
 «Да я плевал на ваши «энтээры»!
 Нет зайца? –
 Значит, в кадре будет конь!..»

Разматывалась жаркая дорога,
 как кинолента, в ноги нам текла.
 Летел «уазик», липкая тревога
 звенела неподвижно, как пчела, –
 и мы тянулись духом оробелым
 к надежности комбайновых эскадр...

Но вдруг взорвался –
 белым, белым, белым! –
 лоснящийся асфальтовый стоп-кадр.

(...Ну, как же так?
 Дружище, ради бога,
 вставай, конек, мой белый, мой седой!
 Одна и та же ровная дорога
 выводит в люди – и грозит бедой.
 Ты по шоссе хотел промчаться лихо...
 Армады... Автоорды... Дикий хор...)

Мы сгрудились, и тут заплакал тихо
 хромой наш бог, наш телережиссер.

Родившийся в задымленной, смертельной
 землянке, в Белоруссии, в войне,
 он на своей лошадке самодельной
 мечтал о настоящем скакуне.

And the movie director...
 It's known how directors
 will open their inner world
 without thinking they are opening it:
 - What is it with you people? What the hell?
 I spit on your new technologies!
 No hare? Film a horse!
 ...We drove a little car called GAZ.

The road carried us
 as if it were an ocean wave.
 And a line, distinct and severe, scored itself
 into a line on his high forehead.
 Telephone poles were scattering
 in all directions, running
 and seeming to be saying,
 Where will the road take you, guys..?
 And suddenly – white, white, white, white
 in the black camera frame of the black road.
 (...Why did you do that, horse? For what reason?
 Why your mournful neighing?
 It is predicted for us forever:
 The road to the people will nurture you;
 it will also kill you.
 Horse and rider – they are the same on this road.
 An armada of automobiles.
 An “auto era” epoch...)
 And he bent down. He cried for the first time,
 our lame god, the movie director.
 Having been born in the land
 of the thick forests of Belorussia
 during the time of bombing, and blood, and war,
 he galloped across his land's white tablecloth
 as if on a white horse.

(... Тебе, мій коню, одридати мало.
Ти не вмирай, хоч сто раз помирав.
О, як тебе нам, коню, не стачало,
Як я собою по війні орав.
Засіяли землицю міни й кулі.
Крізь бідні сходи проростала сталь.
Ще й менший братик на гарматнім дулі,
В колиці полотняній виростав.
Скалічені твої біленькі ноги.
Не тих шукав ти, коню мій, доріг...)
Кінь розумів. І підіймався до нього.
І падав. І підвестися не міг.
В очах стояли сльози, не водиця.
Був день як день. Не в пеклі, не в раю...

І мовив хтось:
– А в мене є рушниця.
Давайте, хлопці, я його доб'ю.
Хто дорікне, що ми його убили?
Відбігався, відмучився – і все.

...Зойк гальм.
І режисер.
Червоне й біле
У чорнім кадрі чорного шосе.

***

Антикварна чарчина зеленого скла.
Із такої ти пив, як приходив на тризну.
А ріка Геракліта текла і текла.
І забув я коня. А тепер — і Вітчизну.
Що було мені рідне — навіки чуже.
Увостаннє прощально рідню обіймаю...
Так невже ні Вітчизни, ні шаблі?

Невже
Тільки чарка на тризні, козаче Мамаю?

***

Антикварная чарка литого стекла.
Помню, пил из такой поминальное зелье.
А река Гераклита текла и текла.
Позабыл я коня. И горчит мне похмелье.
Все, что родиной было, – чужой каравай.
Припадаю в слезах
к равнодушной Отчизне.
Ах, неужто навеки, казаке Мамай,
Ни Отчизны, ни сабли –
Лишь чарка на тризне?

***

An antiquarian cup made of green glass...
You drank from such a cup
when you came to the funeral feast.
But Heraclitus's river flowed and flowed.
As for me, I forgot a horse —
and now forget my homeland.
What was close to my heart
is now foreign forever.
For the last time, I embrace my relatives...
Is it true
that there is no homeland, no sabre?
Is it true, cossack Mamay,
that there is only a cup at a funeral feast?

БДЖОЛИНА ЕЛЕГІЯ

Літа блукань, сумні і марні,
Вони були – мов не були.

...В приморській сонячній кав'ярні
Ми золоте вино пили.
А дні осінні починались...
В солодкий час, гріховний час
Просвічувало сонце наскрізь
І осявало сонце нас.

Але тоді, як згусток світла,
Як згусток сонця і тепла,
Немов зорі мала крихітка,
До нас прилинула бджола.

А бджілка квіточку шукала
В тісній кав'ярні на столі,
Як вигин срібного лекала,
На бідній, рідній цій землі.

Бджола упала на коліна...
Подумалося: от кіно!
А чи зоря, а чи одміна,
То все одно, то все одно.

ПЧЕЛИНАЯ ЭЛЕГИЯ

Мгновения благоговенья
 перед утраченным давно...
 В приморской солнечной кофейне
 мы пили сладкое вино.

Осенний хмель бродил по венам,
 и в ясный предвечерний час
 просвечивало, как рентгеном,
 и осеняло солнце нас.

И вдруг, переключаясь с тостом,
 в честь уходящего тепла,
 слепящим слитком августовским
 над нами вспыхнула пчела!

Она плыла, она просила
 хоть запоздалого цветка!
 Ее неистовая сила
 была напрасна и сладка.

О, как цветасто ваше платье!
 Пчела с плеча сползла на грудь...
 Не надо, милая, не плачьте –
 вы не хотели обмануть!

AN ELEGY FOR A BEE

The years of wanderings, sad and in vain,
 passed by
 and now it as if they never existed.

...In the sunny seaside cafe
 we drank golden wine.
 The days of autumn began...
 In the sweet time, the blissful time,
 the sun shone through us
 and lit us up.
 Like a concentration of light,
 like a concentration of sun and warmth,
 like a little bit of sunrise,
 a bee came flying to us.
 The bee searched the table
 in the crowded cafe for flowers,
 the bee made arcs
 of a silver drafting curve
 over this poor dear land.
 The bee fell into our laps...

A thought crossed my mind:
 This is not real!
 Whether a dawn, or a change –
 it is the same, the same..

Коли приліт і зліт з нізвідки,
Стожальний жаль тебе пройме.
Але бджола шукає квітки,
А квітка – поле це німе.
Стодухо вибухає зелень
І завмирає зелень ця...
А я прошу бджолі приземлення,
Щоб все спочатку й до кінця.
Спочатку й без кінця...

Ее прилет – из ниоткуда,
но почему больней стократ?
Летит пчела, и жаждет чуда –
но сад отцвел,
и выцвел сад.

В какие бездны ветром брошена
любви бесценная пыльца...
Вернись, пчела,
вернись, хорошая,
начнем с начала,
до конца.

When the place of an arrival
and the place of a departure
is nowhere, then you are pierced
as with a hundred stings of sadness.

The bee is searching for a flower,
but the only flower is this mute field.
Greenness explodes in its all power,
then this greenness goes still...
And I pray for the bee's landing
so that everything
may begin and come to its end.
May begin and never end...

ДИКИЙ МЕД

Через тридцять, через сорок, через
П'ятдесят озвешся ти мені...

Дикий мед іздавна зветься верес.
Вересневі наші ночі й дні.
Ще не осінь, але вже не літо,
Павутинки срібної струна...
А по вінця, Господи, налито
Нам було і меду, і вина...

ДИКИЙ МЕД

Через тридцать, через сорок, через
Пятьдесят аукнешься в ответ...

Дикий мед у нас зовется верес.
Сладок сентября медовый свет.
И не осень, и уже не лето,
Паутинка дрогнет, как струна...
А ведь было, Господи, налито
До краев и меда, и вина!..

WILD HONEY

In thirty, in forty, in
fifty years, you will still echo within me...

Since ancient times,
in our tongue the word for wild honey
has been the same
as for the first month of autumn.
Our nights and days are a sweet September.
It's not autumn —
but already it's no longer summer.
It's a spider web's silver violin string...
Our lives have been filled to the rim for us
with honey and wine...

ЗМІСТ

Скіфське бароко (Scythian Baroque).....	4
1. «Я – тільки проїздом...» «I am only passing through...».....	8
2. Тендрівських мустангів одіссея The Tendra mustangs' odyssey.....	12
3. Собор посередині Всесвіту A church in the middle of the Universe.....	14
4. Полювання на дикого вепра The hunt for the wild boar.....	18
5. Мандрівка на край світу A trip to the edge of the world.....	24
6. Різдво на Богополі Christmas in Bogopil.....	30
7. Пізанська вежа The tower of Pisa.....	34

8. Загублений манускрипт The lost manuscript.....	38
9. Донкіхот із лиману Don Quixote of the estuary.....	40
10. Місячна соната – XXI Moonlight sonata XXI.....	42
11. Неевклідова геометрія Non-euclidian geometry.....	44
12. Малий реквієм A little requiem.....	46
13. “Антикварна чарчина зеленого скла” “An antiquarian cup made of green glass...”.....	52
14. Бджолина елегія An elegy for a bee.....	54
15. Дикий мед Wild honey.....	58

У поезії не буває колективного автора, як у театрі чи в кіно: кожен промовляє від свого імені, з вершини свого таланту. Але навіть світові величини залишилися б у часових, етнічних рамках і не стали б надбанням усього людства, якби не зазвучали мовами близькими і віддаленими, адже навіть у найменшому народі-племені завжди центральним є спільнолюдське. Тепер, коли Україна стала й колискою Міжнародної асоціації письменницьких спілок «Слово без кордонів», і справді настав час місту і світу явити нашу велику поетичну роботу: дасть Бог, і ця антологія - «Два береги» - буде помічена в різних країнах, де поезія в будь-якому мовному еквіваленті відкриває серця, відкриває цілі материки крилатого слова. Світлані Іщенко та Расселу Торнтону з Канади завдячую появою цієї унікальної книги.

Справді, поетичне слово ніякими кордонами не зупинити – це відчули і зрозуміли мудрі меценати антології – Герой України, генеральний директор ТОВ «Нібулон» О.О. Вадатурський і мер Миколаєва В.Д. Чайка .

Дмитро Кремінь

Фото на обкладинці Олександра Кремка та Дмитра Ласкіна

Рад тому, что многолетняя дружба с высокоталантливым украинским поэтом Дмитрием Креминым, кроме наслаждения творческим общением, дала столь вещественный результат.

Искренне благодарю тех, кто помог этой необычной книге увидеть свет: молодую поэтессу и филолога Дарину Березину из Николаева, киевлян Сергея Игнатова и Грега Краснова, общими усилиями которых родилась англоязычная версия.

Истинным соавтором книги считаю николаевского художника Александра Ипатьева, сумевшего по-своему прочувствовать и увидеть слово. Этот замысел не смог бы реализоваться без поддержки известного предпринимателя и мецената— генерального директора ООО СП «НИБУЛОН», Героя Украины Алексея Афанасьевича Вадатурского и Николаевского мэра Владимира Дмитриевича Чайки.

Спасибо всем!
Владимир Пучков.

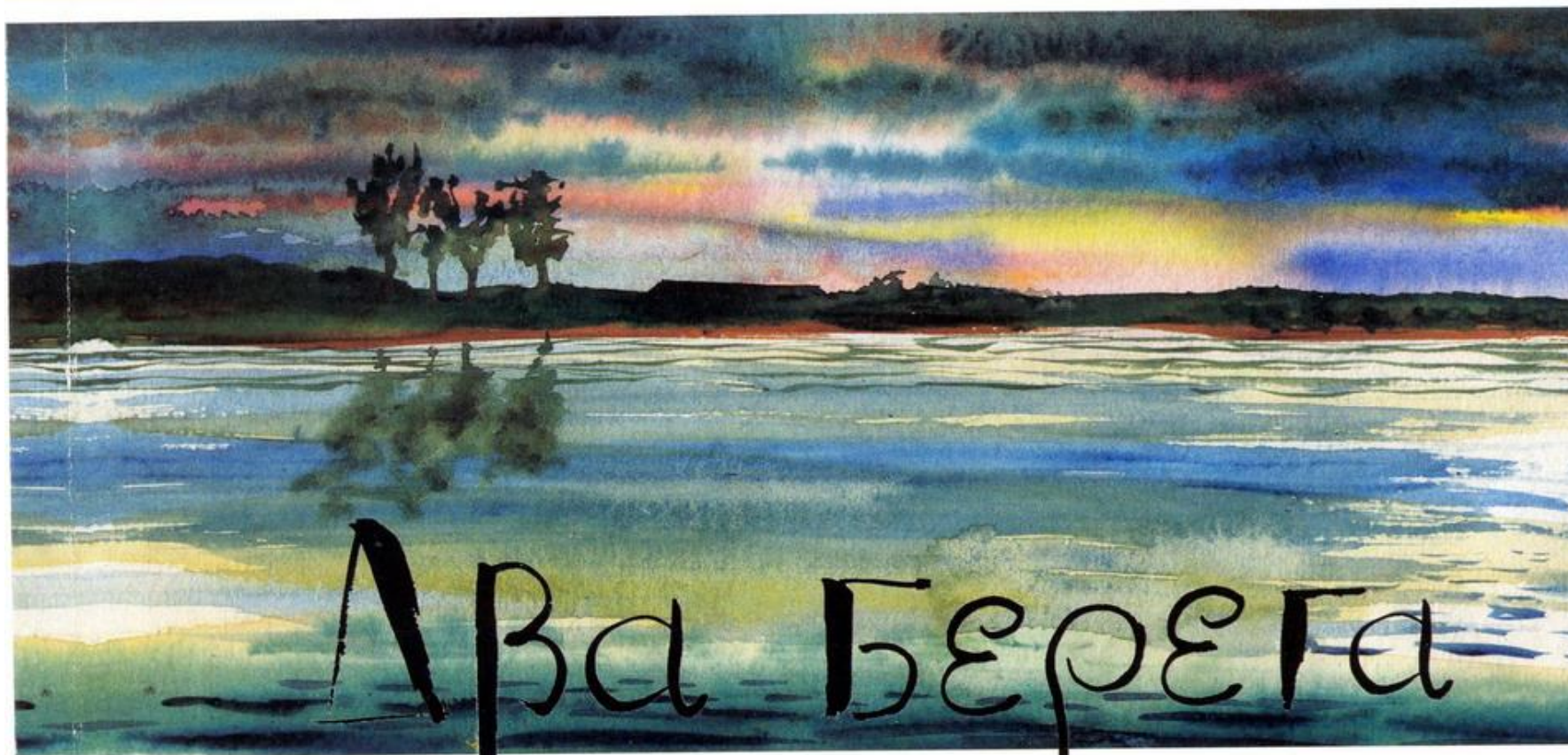
Фото на обложке Александра Кремко и Дмитрия Ласкина.

XI. Река Мертвовод	
Mertvovod River.....	42
XII. Золотые Ворота	
Golden Gate.....	46
XIII. Ирпень	
Irpen'	48
XIV. «Уходи, покуда снег не выпал!..»	
«Leave before the snow falls down»	50
XV. Прощание в аэропорту	
Farewell at the airport.....	52
XVI. Эхо	
Echo.....	54
XVII. Лов ставриды в Черноморке	
The fishing of horse-mackerel in Chernomorka	56
VIII. Плач по казацким люлькам	
Mourning over the cossacks' pipes.....	58
XIX. «Есть стихи – антикварная лавка»	
«There are verses like shops of antiques»	62

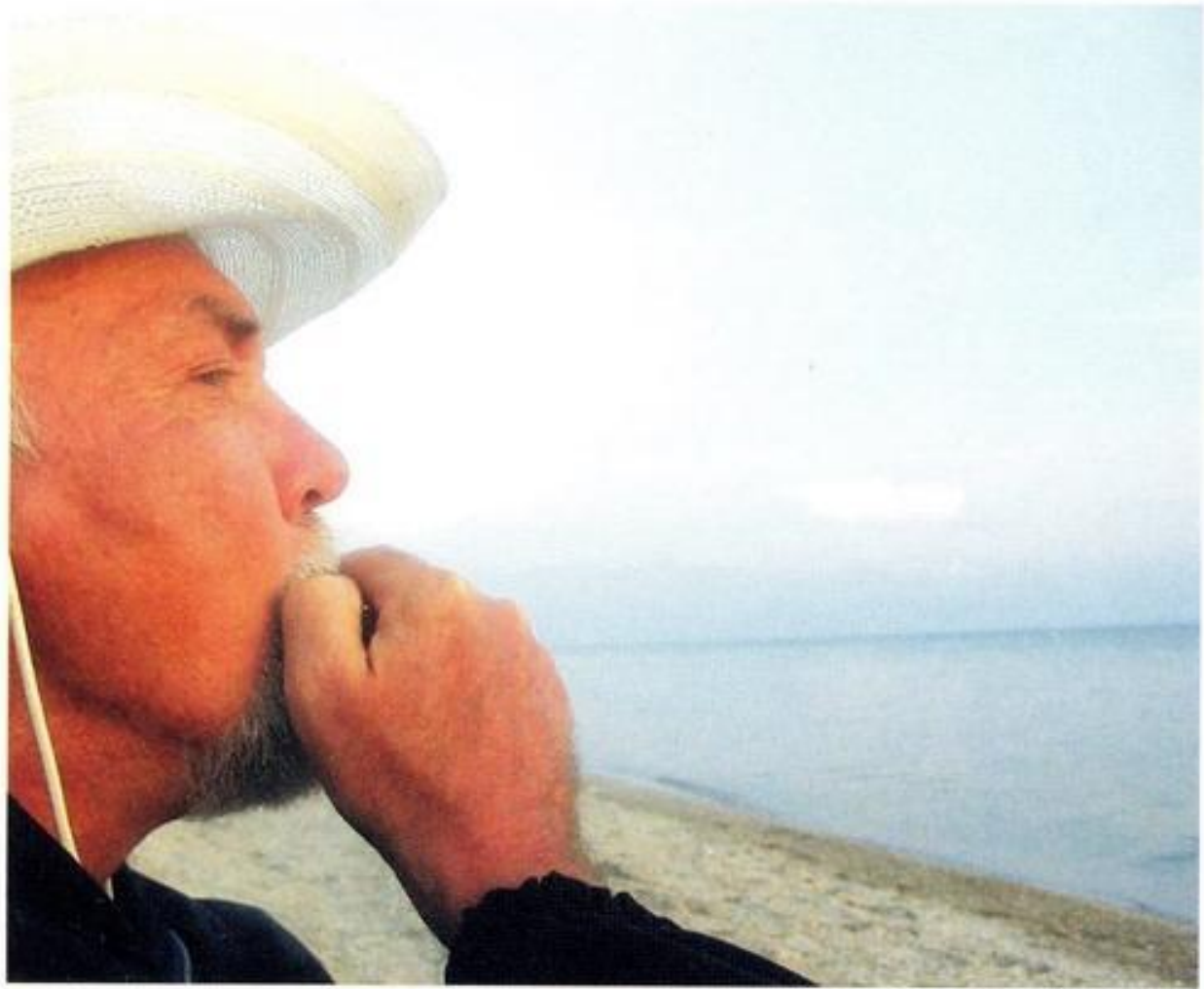
В. ПУЧКОВ

ВЛАДИМИР ПУЧКОВ

Д. КРЕМІНЬ

VLADIMIR PUCHKOV
Two Banks

Владимир Пучков – известный русский поэт Украины, лауреат Всеукраинской литературной премии имени Николая Ушакова. Заслуженный журналист Украины. Живет в Николаеве.

Володимир Пучков – відомий російський поет України, лауреат Всеукраїнської літературної премії імені Миколи Ушакова. Заслужений журналіст України. Живе в Миколаєві.

Vladimir Puchkov is a distinguished Russian poet living in the city of Nikolayev, Ukraine; Honored journalist of Ukraine, the N. Ushakov's Prize winner.

ВЛАДИМИР ПУЧКОВ

СПАСЕННОЕ СЛОВО

THE WORD RESCUED

Перевел на украинский Дмитро Креминь.
Перевели на английский Дарина Березина, Сергей Игнатов и Грег
Краснов.

Translated into Ukrainian by Dmytro Kremin.
Translated into English by Daryna Berezina, Serge Ignatov and Greg Krasnov.

**ИЗДАТЕЛЬСТВО
ИРИНЫ ГУДЫМ
НИКОЛАЕВ – 2008**

УДК 821.161.2-1
ББК 84(4РУС)6-5
П 90

Литературно-художественное издание
Пучков Владимир, Кремиль Дмитро
ДВА БЕРЕГА

Верстка – Екатерина Бурцева
Художник – Александр Ипатьев
Корректор - Наталия Гринько

Пучков В.Ю.
СПАСЕННОЕ СЛОВО /Вірші. Пер. укр. Д. Кремиль, пер. англ. Д. Березіна, С. Ігнатов, Г. Краснов. – Миколаїв:
видавництво І. Гудим, 2008. – 126 с. – рос., укр., англ.

“Два береги” – рідкісний у поезії сучасної України “дуєт солістів”. Оригінальна збірка-“трилінгва” взаємоперекладів двох відомих ліричних поетів, які живуть у Миколаєві, об’єднана спільною причорноморською географією, ностальгійним пошуком “степової Еллади”, гармонійного буття людини.

ISBN 978-966-8592-51-5
Подписано в печать 10.04.08 г. Формат 20x19 1/16 Тираж 2000 экз.

Міжнародна асоціація письменницьких спілок «Слово без кордонів»
Международная ассоциация «Слово без границ»
International Assotiation «Word without frontiers»

Книга издана благодаря поддержке генерального директора ООО СП «НИБУЛОН», Героя Украины Алексея Вадатурского и мэра г. Николаева Владимира Чайки.

Книгу видано завдяки підтримці генерального директора ТОВ СП «НІБУЛОН», Героя України Олексія Вадатурського та мера м. Николаєва Володимира Чайки.

This book was published thanks to the support of the General Director of NIBULON Ltd, the Hero of Ukraine Oleksiy Vadatur-skiy and the Major of Mykolayiv Volodymyr Chaika.

СПАСЕННОЕ СЛОВО

«Бог – един, – говорю при случае православному и католику, мусульманину и иудею. – Просто мы обращаемся к Нему на разных языках».

Поэзия – едина. Это я говорю себе. Она – вне нас. Она порой одаряет нас своей энергетической подпиткой, дарит себя бессловесно: каждому – по вере его. А мы только придаем ей форму: кто – в красках, кто – в танце, кто – в камне...

Поэты находят ей воплощение в словах и звуках. Каждый – в словах и звуках своего языка, в архетипах своей земли, в понятиях своего народа.

Так что все мы – переводчики. Как говаривали встарь – «толмачи». Толкователи. Ретрансляторы бессловесной горней энергии – на язык слов.

Идея этой книги возникла тогда, когда уже накопилась критическая масса материала.

Мы дружим с Дмитрием Кремием добрых три десятка лет, наши духовные миры взаимопроницаемы, они подпитываются из одних источников, поэтому переводить друг друга для нас всегда было делом привычным и естественным. Мои стихи в переводах Дмитрия Кремина, его стихи в моих переводах – публиковались на протяжении этих тридцати лет в литературных изданиях. Нам подумалось: да, поэты по природе своей – солисты, но разве невозможен дуэт солистов?

Для наших детей – молодого ученого-филолога Тараса Кремина, моей дочери-студентки Анны и сына-финансиста Грега, как и для их сверстников, выросших после крушения тоталитарной, уравнивавшей всех, советской империи – уже естественны и равно родны украинский и русский языки, да и мировой английский им не чужд. Когда политики, в своих интересах нажимая на «языковые» клавиши, пытаются толкать людей из крайности в крайность, мы предлагаем свою версию – нет, не решения этой чувствительной для современной Украины проблемы, но – конструктивного отношения к ней.

Мы предлагаем три версии – на выбор. Они не соперничают, как митингующие толпы – стенка на стенку. Они – взаимопроницаемы, дополняют и обогащают слово – словом.

Владимир Пучков

СПАСЕННЕ СЛОВО

«Бог – єдиний, – кажу при нагоді православному і католику, мусульманину та іудею. – Просто ми звертаємося до Нього різними мовами».

Поезія – єдина. Це я кажу до себе. Вона – поза нами. Вона часом обдаровує нас своєю енергетичною міццю, дарує себе безсловесно: кожному – по вірі його. А ми тільки надаємо їй форми: хто – у фарбах, хто – в танці, хто – в камені...

Поети знаходять їй втілення в словах і звуках. Кожний – в словах і звуках своєї мови, в архетипах своєї землі, в поняттях свого народу.

Так що всі ми – перекладачі. Як мовляли в давнину – «товкмачі». Тлумачі. Ретранслятори горньої енергії – на мову слів.

Ідея цієї книги виникла тоді, коли вже нагромадилася критична маса матеріалу.

Ми товаришуємо з Дмитром Кремінем добрих три десятки літ, наші духовні світи взаємо проникаючі, вони підкріплюються із одних джерел, тому перекладати один одного для нас завше було справою звичною і природною. Мої вірші в перекладах Дмитра Креміна, його вірші в моїх перекладах публікувались протягом цих тридцяти літ у літературних виданнях. Нам подумалось: так, поети за своєю природою – солісти, але хіба неможливий дует солістів?

Для наших дітей – молодого вченого-філолога Тараса Креміна, моєї донечки-студентки Анни і сина-фінансиста Грега, як і для їх ровесників, які вирости після краху тоталітарної, яка зрівнювала всіх, радянської імперії, – вже природні й однаково рідні українська та російська мови, втім, і світова англійська їм не чужа.

Коли політики, в своїх інтересах натискуючи на «мовні» клавіші, намагаються штовхати людей із крайнощів у крайнощі, ми пропонуємо свою версію – ні, не вирішення цієї болісної для сучасної України проблеми, але – конструктивного ставлення до неї.

Ми пропонуємо три версії – на вибір. Вони – не в протистоянні, як натовпи мітингарів – стінка на стінку. Вони – взаємопроникливі, доповнюють і збагачують слово – словом.

Володимир Пучков

THE WORD RESCUED

“God is common, – I use to say to an orthodox, catholic or Moslem believer. – We just apply to Him in different languages”.

The poetry is common too. This is what I often say to myself. It is beyond us. It may sometimes grant us with its energy flow – grant in a speechless way, and each of us is granted according to his faith. And we only give shape to it: in paints, dance or stone...

Poets try to embody it through words and sounds. And each of us embodies it in his own Mother tongue, within the archetypes and notions of his nation.

We are translators in fact. Interpreters, in the old meaning of the word. Commentators. We all work as transmitters of speechless Supreme Energy trying to express it in words.

The idea of this book occurred to me as soon as the critical mass of material had been collected.

We are friends with Dmytro Kremin' for more than thirty years, and our spiritual worlds are interconnected being fed from the same sources, and this is the reason why it has always been so easy and natural for us to translate our verses in kindred languages.

My verses have been translated by Dmytro and his verses in my translations have been widely published for these thirty years in different publications. The idea behind it was simple: if every poet is a soloist, why not trying a duet of soloists?

Ukrainian and Russian are Mother tongue for our children: young scientist Taras Kremin', my daughter Ann (a student) and Greg (my son, a financier), and English is not foreign for them too. All of them were born after the totalitarian Empire had collapsed. And now when the politicians try to tamper with the existing language barriers to push people from one extreme to another - we offer our own version. It is not an immediate remedy for this problem of the modern Ukraine, but rather a way to address it in the most positive manner.

We give here three versions for your convenience. Please choose the right one for you. They are not opposite as it happens in riots when one crowd opposes the other. No, they are interrelated and designed to enrich and complement one another, word by word.

Vladimir Puchkov

ОДИССЕЙ

Потерявшему родину-мать –
долго плыть на осклизлой доске,
и доплыть, и спасённо дремать
на зернистом ольвийском песке,
и пока фитилек не погас,
мотыльковому бризу внимать...
Неприлично скорбеть напоказ
потерявшему родину-мать.

Время стешет зубцы и рубцы
в синусоиду волн и холмов.
Не нектар из цветочной пыльцы –
пей вино из козлиных мехов!
И, вперясь в сырмятную муть,
корешок, непривитый побег, –
пожалей свою родину-мать,
потерявшую сына навек!

Замеси на землянку саман,
приголубь молодицу в соку,
не жалея элитных семян,
истолки ее ступу в муку!
И когда подрумянится край
горизонта в плавильной печи, –
на спасенной кифаре играй
и спасенное слово шепчи.

ОДИСЕЙ

Ти, хто неньку-Вітчизну згубив –
 Підбери корабельну дошку,
 І до ранку в півсонні мотив
 Наслухай на ольвійським піску.
 І допоки ще жевріє гніт
 І метеликом пурхає бриз,
 Не кривляйся, мов з оркестри, у світ –
 В цьому світі замало вітчизн.

Стеше Хронос рубці і зубці
 В синусоїду хвиль і горбів.
 Не нектар, і не мед в молоці –
 Пий вино із козячих міхів.
 Сиром'ятно у цьому краю
 Вдарить в голову дух толокна.
 Пожалій ти Вітчизну свою,
 Бо утратила сина вона.

Заміси на землянку сто глин,
 Оберни молодицю в жону,
 І добірних візьми насінин –
 Бути борошном треба зерну.
 І коли зарум'яниться край
 Горизонту в плавильній печі,
 На кіфарі врятованій грай
 І спасенні слова шепочи.

ODISSEY

He, who lost his motherland,
 shall long sail on a slippery piece of wood
 And until morning shall be, saved,
 dreaming in the grainy sand of Olvia,
 And, while the candle doesn't go out,
 listen to the butterfly-infused breeze...
 He, who lost his motherland,
 shouldn't exhibit his sorrow.

Time will hack the peaks and ridges
 into a sinusoid of waves and hills.
 Not the nectar from flower dust –
 drink wine from goatskin sacks!
 And, looking forward
 into incomprehensible intransparency,
 you, a root, an uncultivated offshoot –
 Feel sorry for your motherland,
 who lost its' son forever!

Prepare some material
 for building a house in the earth.
 Make a juicy lass satisfied,
 Without regret for your elite seed,
 crush her corn into flour!
 And when the edge of the horizon
 becomes pink in the melting furnace –
 Play on your rescued kifar
 and whisper the saving word.

Чтобы вспомнить фамильную мощь, –
потерявшему родину-мать
наважденье оливковых рощ
надо парусной жменей поймать!
И в запале застольных бесед –
выйти вон, наклонясь у дверей,
чтобы здешний счастливый сосед
злой слезы не заметил твоей.

Щоб згадати фамільну могуть
І – що неньку-Вітчизну згубив,
Оливкових гаїв каламуть
Ти у жменю вітрильну зловив.
І в запалі застолля – од бід
Вийдеш раптом у двері надвір.
Щоб щасливий тутешній сусід
Не возніс цю сльозу в поговорі...

To remember the family power –
the one, who lost his motherland,
Should catch the dream of olive groves
into his sail-like grasp.
And in the middle of conversation at a table –
walk out, bowing down at the door
So that the local happy neighbor
doesn't notice your angry tear.

БОЯРЫШНИК

Где пожгли усадьбу адмирала
в девятьсот беспамятном году,
мы росли, душа не обмирала,
пьяно цвёл боярышник в саду.

Здесь водили в прятки, темнолики,
предки, ускользнувшие из рам.
Выводки садовой земляники
густо расселялись по ярам.

Над Психеи треснувшей фигуркой
колыхалась белая луна...
Память, ты сухой змеиной шкуркой
в снадобья давно истолчена!

Адмирала ночью погожей
утопали мертвого в мешок.
Прорастёт у барышни под кожей
пьяного матроса корешок.

ГЛІД

Де згорів масток адмірала
 В дев'ятсот якомусь році, там
 Ми росли, душа не завмирала,
 П'яно глід в садочку пахнув нам.

В піжмурки тут грали темнолиці
 Предки, з рам утеклі, нам на страх.
 Виводки садової суниці
 Густо поселилися в ярах.

А Психеї тріснута фігурка,
 Місячне у небі полотно...
 Пам'яте, суха зміїна шкурка
 Вже в чар-зіллі вичахла давно.

Адмірал в останній обороні.
 Ночі у загравах – і кінець.
 Проросте у панночки у лоні
 П'яного матроса корінець.

HAWTHORN

Where admiral's estate was put on fire
 In nineteen... whatever year it was,
 We grew up,
     and souls were clean of numbness,
 And the hawthorn blossom was so wild.

It was here that ancestors in twilight
 Left their frames
     to hide and seek with us,
 Where shoots of runaway strawberries
 So thickly clustered in ravines.

Moon that time was so pale and shaky
 Over the Psyche's figure cracked...
 Memory, your skin of snake so crispy
 Ages ago was pounded for drugs.

Night was nice
     when admiral's dead body
 Was dragged out,
     and trampled down in bag.
 Drunken seaman's root will now grow,
 Grow up under young lady's skin.

МИЧМАН В.И. ДАЛЬ В НИКОЛАЕВЕ (1823)

Гарнизонный ноябрь.
Офицерши страдают мигренями.
Командирские ставни
сечет ледяная крупа.
Выступают в поход
офицерики с брига «Мингрелия»,
им уездные барышни
дарят прощальные па.

По песчаным колдобинам
с дач, заколоченных загодя,
интендантские фуры
везут с барахлом сундуки –
мимо Спасских купален,
где листья притоплены в заводях
и у свай под мостками
в засаде стоят судаки.

От любви и простуды
перцовой горилкой подлечишься,
и окажется, мичман,
тебе этот город – родней:
тут в матросских харчевнях
евреи толкуют по-гречески,
и чубатые хлопцы
заморенных поят коней.

**МІЧМАН В.І. ДАЛЬ У МИКОЛАЄВІ
(1823)**

Гарнізон. Листопад.
 Офіцерші – найперші з мігреньями.
 Командирські віконниці
 б'є ця безбожна крупа.
 Виступають в похід
 Офіцерики з брига “Мінгрелія”,
 Повітові панянки
 Прощальні дарують їм па.

У піщаних вибоїнах,
 З дач, ожеледдю окроплених,
 Інтендантські ридвани
 Риплять з пірамідами скринь,
 Мимо Спаських купалень,
 Де листя в мочарах притоплене
 І стоять судаки
 Під мостом у засаді, як тінь.

Од любові та нежиті
 Є в нас палюча перцівочка,
 От і видасться, мічмане,
 Тут ти в стихії своїй.
 Жебонять у харчевнях матроських
 Євреї по-грецьки, і ціляться
 Сизим оком у хлопців чубатих,
 У коней, а їм – водопій.

**MIDSHIPMAN VLADIMIR DAL IN NIKOLAEV
(1823)**

November is in the garrison.
 Officers' wives are suffering from migraine.
 The commander's window panes
 are thrashed with icy grain.
 Officers from Mingrelia ship
 are starting out to battle.
 The provincial beauties
 are presenting them with farewell poses.

Through sandy uneven roads,
 from the summer houses
 which have been closed ahead of time,
 The supply trucks
 are carrying trunks with stuff
 Past the Spassky swimming grounds,
 where leaves are half sunk in the creek
 Where by the pylons under the piers
 pike perches fre in ambush.

Ukrainian pepper vodka
 will cure you from love and flu
 And this city will look more familiar
 to you, the midshipman.
 Here in sailor's canteens,
 jews converse in greek
 And guys with long hair
 are giving water to tired horses.

В юном городе, мичман,
Николиным именем названном,
продувном, просквоженном
насквозь, от макушки до пят –
завезенные розаны
тырсой укутаны на зиму,
даже в церкви слышать,
как сосновые мачты скрипят.

Здесь исполненным долгом
имперское сердце утешится,
подрастив мастеров
во главе корабельных ватаг.
Государственный город,
где дальнему дыму Отечества
не дает застояться
крестатый андреевский флаг!

Юне місто це, мічмане,
Йменням Миколи освячене,
І вітрами продує на протязі,
Від голови і до п'ят,
А заморські троянди
Закутані в тирсі калачиком,
І в соборі почувеш,
Як мачти соснові скриплять.

Тут – борг честі вже віддано,
Серце імперське утішене,
Підрастають майстри
На чолі корабельних ватаг.
Слався, місто державне,
Із димом Вітчизни, бо грішником
Застоятись не дасть
Цей хрещатий андріївський стяг.

In a young city, midshipman,
called after Nikolai
A city that is drafty,
windy throughout, from head to toe,
Roses that have been brought here
are covered with feather-grass for the winter.
Even in the church you can hear
the pine masts screeching.

Here the imperial heart
will be satisfied by fulfilled duty
Having raised masters
to head up the ship crews.
A government city,
where the far smoke of the Fatherland
Is not allowed to go stale
by Andreevsky flag with a cross.

ОТЕЦ (1963)

Отчего ты ежишься, отец?
Мало толку, видимо, от ТЭЦ –
мерзлоту не вытопит до дна
скорая хрущевская весна.

И трещит по швам со всех сторон
реорганизованный район –
глядя на сияющий плакат,
телки от бескормицы кричат.

Кто ответчик, если ты – истец?
На кого ты сердишься, отец?
Речи гладки,
только в мыслях шатко...
Тяжела ондатровая шапка.

Сын растет, Гагарина рисует...
Не щадя резину и бензин,
на просторах Родины буксует
твой казенный черный лимузин.

БАТЬКО (1963)

Чом ти, батьку, помалів увесь?
 Мало, видно, радості від ТЕЦ.
 Мерзлоту не пробере до дна
 Ця хрущовська швидкісна весна.
 І тріщить, мов зграя ста ворон,
 Реорганізований район.
 Зорячи напещений плакат,
 Там телята з голоду кричать.
 Весь ти чорний, мов недобра вість.
 Хто тобі й телятам відповідь?
 У речах однайдеться причина,
 Лиш важка ондатрова шапчина.
 Син росте. Гагаріна малює...
 Але є ще гума та бензин.
 На землі розтерзаній буксує
 Твій казенний чорний лімузин.

DAD (1963)

Why are you huddling, my dad?
 The power station seems to be useless.
 The permafrost is not to be melted
 By a quick spring of Hruschov.

And the reorganized district
 Is crumbling away –
 Staring at a shiny banner
 The cows are crying from famine.

Who is the respondent when you are the plaintiff?
 With whom are you angry, Dad?
 The speeches are perfect,
 but the thoughts are in mess,
 The musk-rat hat is far too heavy.

The son is growing older. He paints Gagarin...
 Not sparing the gum and the petrol,
 Your black fiscal limo is skidding
 Across Motherland.

ВОСПОМИНАНИЕ О КОННОСПОРТИВНОЙ ШКОЛЕ

Эмилю Январеву

Пароходик уходит за кадр,
зарывается в волны закат,
и вода –

золотую заваркой
за Варваровкой...

Одноклассница,

    милый подросток!

У завистливых глаз на виду
мы вели по тропиночке острой
вороного коня в поводу.

Спотыкались копыта о гравий,
конь разламывал воду, горяч.

А кругом зеленели овраги –
там тогда еще не было дач.

Там от воздуха птицы пьянели,
и высокие травы росли,
и почти невесомо висели
над водой

    чернобровцы-шмели...

Вкус черешен, начало каникул.

Оглянусь,

    будто кто-то окликнул
из июньского детства меня!..

Табунок пацанов на лужайке,
и девчонка

    в динамовской майке,
и чудесная морда коня.

СПОГАД ПРО КІННОСПОРТИВНУ ШКОЛУ

Емілю Январьову

Пароплав одпливає за кадр.
 Теплий вечоре сплутаних карт!
 Молодан золотою заваркою
 За Варварівкою...
 Однокласнице, мила яскине!
 Мимо заздрісних віч глупака
 Ми вели по тоненькій стежині
 У вуздечці тонкій воронька.
 Там копита о гравій дзвеніли,
 Кінь розламував воду, мов шкло.
 Там байраки навкіл зеленіли,
 Там тоді іще дач не було.
 Там од пахощів птахи хмеліли,
 Там висока трава по землі...
 Невагомо у небі висіли
 Золоті чорнобривці-джмелі...
 Смак черешень. Вакації птичі.
 Оглядаюся – хто мене кличе?
 З того червня, з дитинства, до дня?..
 А в хлоп'яти дорога неблизька.
 І динамівська майка в дівчиська,
 І прощальне іржання коня...

MEMORIES OF EQUESTRIAN SCHOOL

To Emil Yanvariov

With steamship going out of sight,
 With sunset fading out in waves,
 With Varvarovka water golden like tea...
 My class girl, sweetheart sibling of youth!
 In the envious eyes watching us
 We went off by the narrow path,
 Holding strings of a black horse behind.
 Horse hoofs stumbled in shingle, and he
 Broke through water, fiery and hot.
 All around us ravines were in verdure,
 No cottages were there yet.
 Birds were mad with the air itself,
 Grass was sprouting, growing high,
 Orange-black bumblebees so weightless
 Over water were floating still...
 Taste of cherries, the holidays starting.
 I'll glance back as if somebody's call
 Reached my ear
     from the childhood of June!..
 Herd of kids might be there at the lawn,
 And my girl in "Dinamo" T-shirt,
 And a wonderful snout of the horse.

ИЗ ДНЕВНИКА (1968)

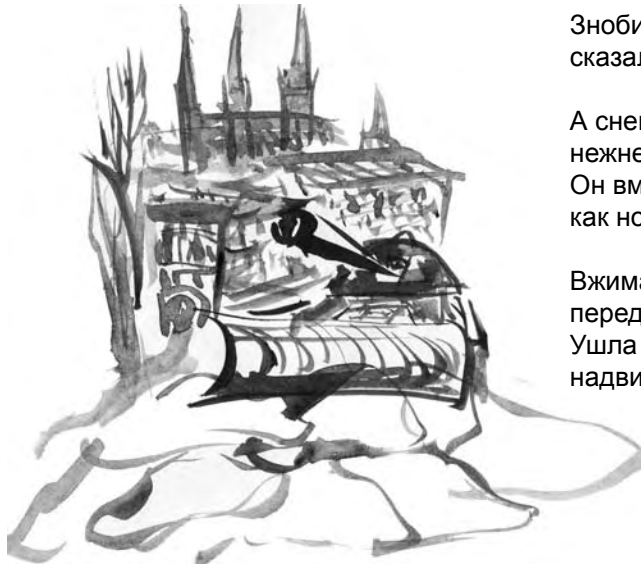
В Европе нынче ранняя зима.
 Еще вчера листва дышала, пела –
 а поутру молчит остекленело...
 Застыли нахлобученно дома.
 В Европе нынче ранняя зима.

Я был разбужен – добрая рука мне
 на плечи плед накинула... И вдруг
 я в тишине услышал дикий звук –
 там гусеницы лязгали на камне!

Знобило... Осторожный человек
 сказал: “Наверно, расчищают снег”.

А снег валил, скрывая горизонт,
 нежнее сна, бесчувственной опилок!..
 Он вмиг покрыл подстриженный газон,
 как новобранца мертвого затылок.

Вжимались в стены Прага, Будапешт
 перед бедою, в немоту вогнавшей.
 Ушла весна сомнений и надежд –
 надвинулась зима тревоги нашей.

ІЗ ЩОДЕННИКА (1968)

Європу нині рано замело.
Зима скажена – де її начало?
Набезвік горде птаство замовчало.
Кришталять – і будинки, і зело...
Європу нині рано замело.

Мене збудили – золота рука мені
На плечі плед накинула. Та ось
Скажений скрегіт вчути довелось,
Той гусеничний лютий хід на камені.

Взяло у спазми. Хтось ізнову ліг.
І мовив: «Певно, розчищають сніг».

А сніг уквив холодний горизонт.
А сніг уквив і душу, і домівку.
Покривши вмить підстрижений газон,
Мов новобранця мертвого «нулівку».

Втискались в стіни Прага, Будапешт,
Біда скувала кригою мій палац.
Весна надії вмерла врешті-решт.
Зима тривоги й болю починалась.

LIST FROM A DIARY (1968)

It is an early winter now in Europe.
A day ago the leafage breathed and sang,
But now glazed and numb.
The houses look gloom and silent.
It is an early winter now in Europe.

I was awoken when a hand of kindness
Put plaid around my shoulders... But sudden
I heard a violent sound
Of caterpillars clang on cobblestone!

Felt chilly. But aside a voice of caution
Just uttered: "Snow-cleaning truck I guess."

And snow fell down and down to hide the skyline
As tender as a dream, as numb as sawdust.
It was so fast to lay and cover trimmed-up lawn
Indifferent and cold like head of a dead recruit.

Both Prague and Budapest
seemed pressed in wall,
In face of a disaster sunk in dumbness.
The spring of hopes and doubts has gone away,
The winter of unrest has come so close.

КАМЫШОВАЯ ХИЖИНА

Владимиру Бахтову

Где бетонной струбциной
 зажата живая река –
 городская трава,
 как солдат, под нулевку острижена...
 Понимаю: прогресс.
 Одобряю прогресс.
 Но пока –
 хоть на пару деньков
 мне нужна камышовая хижина.

Разменял я четвертый десяток –
 сплошной недолет.
 Таитянская сказка
 художнику спать не дает.
 Мне шептали: “Куда?..
 Эти тропы другими исхожены,
 не жалеешь себя...
 Да и что ты увидишь – из хижины?!”

Что увижу – не знаю:
 ведет не расчет, а азарт,
 но разумней ли те,
 кто готовой моралью напыжены?
 Из семейных домов
 и надежно укрытых мансард
 мы внезапно уходим
 искать камышовые хижины.

Может, время повинно –
 подолом от бурь заслоня,

ОЧЕРЕТЯНА ХИЖКА*Володимиру Бахтову*

Де бетонна струбцина
затисла шалену ріку,
Там трава, мов солдат –
під нулівку (клену таку стрижку!)...
Розумію прогрес.
Але хочу хоч раз на віку
Залетіти далеко,
в очеретяну хижку.

За четвертий десяток...
Гогенівський підсумок щастя.
Але казка Таїті
художнику спати не дасть.
Шепотіли: «Куди ти?
Ти світ застелив собі книжкою.
Це ж так треба – не в гречку,
а в очерет... за хижкою...»

Та веде не рахунок літак,
а гарячий азарт,
Вибрав же нас вік,
чи мене, чи якогось ярижку.
Ми з сімейних домів,
із надійно укритих мансард
Утікаємо в світ
і шукаємо ту ж таки хижку.

Може, час нас настиг?
Може, бурю плекала земля?

CANE HUT*To Volodymyr Bahtov*

Where the concrete cramp
squeezes the alive river –
The city grass is cut bald like a soldier...
I understand: it's a progress.
I approve of the progress,
but still –
For a couple of days
I still need a cane hut.

I'm over my forties –
It's a total short fall.
A tale of Tahiti
doesn't let an artist to sleep.
They whispered to me: "Where are you?
This threads are beaten by others.
You don't pity yourself.
And what can you see from the hut?"

I don't know what can I see,
Not ratio, but heat is my guide.
Are those cleverer
who are full of themselves?
From the family mansions,
from the well-protected attics
We still leave for the search
of the cane huts.

Maybe the time is to blame –
Protecting us from the storms,

нас жалело, тащило, влекло,
а потом – на обочины?..
Начинали с пятерок,
теперь продолжаем – с нуля.
В ремесле преуспев,
мы не знаем, зачем мы обучены.

Голубые горелки экранов
в домах зажжены.
В подсознание свистит
отработанный пар тишины.
Занавешены уши,
и топкие кресла насижены,
и, колеблясь, манят миражи –
камышовые хижины...

Там природа со мной, человеком,
в полдневном ладу:
солнце стало песком,
и графитная тень обездвижена...
Серебристую ветку маслины
от глаз отведу –
и вздохну: слава богу,
жива камышовая хижина!

Впрочем, нынешней тле
по зубам антикварный самшит,
поползли грибники
к заповедному лесу Вольжину...
И любитель природы
в отдел объявлений спешит
и диктует:
“На лето сниму камышовую хижину”.

Шкодували, леліяли,
стежі проклали нам заячі.
Починали з п'ятірок.
Продовжимо нині – з нуля?
Знали ми ремесло,
та не знали, нащо його навчені.

Голубі голубінки екранів,
усе це так є.
Тиша тиш нас катує,
в мерцівських щелепах жує.
Тиша тиш нас чатує.
А хай би давно вона трісла!
Хочу в хижку очеретяну.
Прощайте, насиджені крісла!

Там зі мною природа.
Тож відаю: я не один.
Сонце стало піском.
Тиша риється сірою мишкою.
Відведу від очей
цю сріберну галузку маслин.
І зітхну. І схилюсь.
На коліна впаду перед хижкою.

Але тлі новочасній
по зубах антикварний самшит.
Он і грибники сунуть
по піскові Волижиному...
І любитель природи
з оголошенням знову спішить!
І диктує:
«На літо зніму очеретяну хижку».

It was leading us just for the leaving us
out of a sudden?
We started from “A” marks,
and now we continue from the “D”s.
We are the skillfull craftsmen –
And we don't know what for we were tutored.

The blue fires of the TV screens are lit.
Deep in the soul the worked out steem
of the silence is whistling.
Our ears don't hear, our armchairs are swampy,
And the heat-haze of cane huts
Calls us and entices us...

There the nature is on good terms
with me, the man as I am.
The sun has turned to a sand,
The graphite shaddow is still.
The silver brunch of the olive
will sigh at my touch,
And I will gasp: Thanks Goodness,
The cane hut still lives.

But why! The modern greenflies are eager
to gnaw an antique box-tree.
The mushroom-gatherers are already
in a reserved Volygyn Forest.
And the nature-lover is hurrying to the ad-box
In order to claim:
“A cane hut is needed for the summer rent!”

ОЖИНА

В фокусных переплетках
окон, как в фотораме,
пчелы в небесных сотах –
звезды над хуторами.
Ноет в калитке тихо
сорванная пружина,
боком шуршит ежика –
там, где живет Ожина.

Кто на подворье ступит –
брови Ожина супит,
ловит она на слове,
любит она – до крови.
Было б сполна в коморе
рыбы, вина и хлеба!
Там, где верста до моря,
дальше – верста до неба.

Трудно в шаланде зыбкой,
даже в мечте ребячьей,
плыть не заветной рыбкой,
а сиротой рыбачьей,
с нежностью притаенной
раннего ждать заката
дочерна прокаленной
дочери интерната.

ОЖИНА

У фокусних палітурках
 Вікон, у фоторамі,
 Бджоли в сотах пурхають –
 Зорі над хуторами.
 Нис у дверцях тихо
 Збита з петлі пружина.
 Боком гребе їжачиха
 Пріч, де живе Ожина.
 Хто б не ходив надворі –
 Брови в Ожини суворі,
 Ловить вона на слові,
 Любить вона до крові.
 Ще б паляниця у коморі,
 Риби й вина, як треба!..
 Там, де верста до моря,
 Там – і верста до неба.

Тяжко в шаланді хлоні,
 Хай і в дитячій мрії,
 Хвилі такі солоні, –
 Рибка ж пливе, бо вміє.
 Ніжність пливе невміла
 Зранку на поміч брату.
 До чорноти згоріла
 Донечка інтернату.

BLACKBERRY

In the focus bindings
 Of windows, like in a photo frame,
 Bees in the heavenly hives –
 Stars over khutors.
 Quietly in the gate
 A broken spring sings,
 Sidewise a female hedgehog
 Is making noise
 There where Blackberry lives.
 If someone comes to the yard,
 Blackberry's eyebrows will come together.
 She catches you on your word.
 She loves you to blood.
 There should be enough in the house
 Fish, wine and bread.
 There, where it's a mile to the sea
 Next step is a mile to the sky.

It's difficult in a rocky boat,
 Even in a childhood dream,
 To swim, not like a wonderful fish,
 But like a dead fisherman's child.
 With hidden gentleness
 Awaiting for an early sunset
 The blackened by the sun
 Daughter of a foster home.

Море в моряни солі,
 Хижа Ожина ранить,
 І не підпустить – вколе,
 Вчепиться – не відстане.
 І нагаєм гарує,
 Кігтиком залоскоче,
 Болем Ожина лікує,
 Щастя Ожина хоче.

Може, солодкі нетрі
 Ягоди – мов колосся?
 Той відпускник у наметі –
 Щось їй таке здалося...
 Карим ловила оком,
 Ніби ставала гопки,
 Щедро поїла соком –
 Чорним, п'янким, солодким.
 Ніжність її згинала,
 Стрічним теплом живилась,
 Вжалила – шкодувала,
 В жалість пішла – журилась:
 “Ще б паляниць у коморі,
 риби й вина – як треба!..
 А як верста до моря –
 Значить, верста й до неба...”

Вранці склепить повіки,
 Миттю змиває в море
 Хлор інтернату – навіки,
 Ще щось, пекельно хворе.

The sea breeze is making the air salty.
 Blackberry wounds painfully.
 Doesn't allow to come close – she stings
 When she grabs - she doesn't let go.
 Throws whips without taking aim,
 Sharpens the nails in the ambush –
 Blackberry treats you with pain,
 Blackberry wants happiness.

Maybe too much sweet
 Berries appeared?
 That tourist in a tent:
 Something seemed to be in him...
 Looked at him with a strange eye,
 Teased him with shaky step,
 Offered him generously juice –
 Black, dark, sweet.
 Was getting heavy with gentleness,
 Was getting alive from return warmth,
 Presenting – and regretting,
 Complaining and feeling sorry:
 “There should be enough in the house
 Fish, wine and bread
 There, where it's a mile to the sea
 Next step is a mile to the sky...”

In the morning she closed the window panes,
 Immediately washed into the sea –
 From foster home chlorox
 To infernal sickness.

И в низовой ветрянке
как-то отсохло сдуру
все, что привил по пьянке
нежный залетный гуру.

Волосы в узел стянет,
губы до слез кусая,
выйдет к лиману,
станет
в мокрый песок босая.
Дышит тепло овечье,
ноги в щекотке дафний...
Оспинка на предплечье –
след от прививки давней.

І в низовій вітрянці
Мовби відсохло здуру,
Що прищепив у п'янці
Ніжний зальотний гуру.

Стягне волосся в вузол,
Губи кусне в безсонні ж,
Йде до лиману, як бусол,
Стане в пісок босоніж.
Звізди висять як свічі,
Ноги в лоскотах дафній,
Віспинка на передпліччі –
Все те в історії давній.

And in the lower skin irritation
Somehow dried off stupidly
Everything that got attached by the drunk
Gentle temporary guru.

She'll tie her hair in a knot
Biting her lips to tears,
Will come out to the sea, will stand
In the wet sand barefoot.
The warmth of the sheep is breathing,
Legs are ticked by water fleas...
A pockmark on the shoulder –
A mark from an old inoculation.

ШТРАФНАЯ РОЩА

Налегке, черны и тощи,
мы живем в ольховой роще
на приморских хуторах,
на двенадцати ветрах.

В доме чище –
в роще проще:
гуще воздух, тени резче.
Вещи сны,
поскольку в роще
не отягощают вещи.

Утром облачки румяны,
ловит наш ольховый храм
огнедышащей моряны
волхованье по верхам.

Лишь мобильник заколдован —
будто некий мистер икс,
выставляя встречный иск,
глушит голос закордонный —
рванный вой, морзянки писк.

Меня кто-то набирает —
но морзянка напирает.
(Средь лапчаток и пыреев
схемы ямбов и хореев
дивным пеньем марсианки
отпечатались в морзянке).

ШТРАФНА ДІБРОВА

Чорні, схудлі, та здорові,
У вільховій ми діброві
На приморських хуторах,
На дванадцяти вітрах.

Дім – чистіш, простіш – діброва,
Дух озону, світлі тіні.
Віщих снів солодка мова
У муаровім світінні.

Вже рум'яна хмарка зрана,
Храм вільховий, і лови:
Вогнедишна ця моряна –
На верхів'ях, де волхви.

Зачарований мобільник –
Таємничий містер Ікс
Виставляє власний стільник,
Глушить закордон суцільний –
І виття, й морзянки писк.

Мене знову набирають,
А морзянка – як параліч.
(Ці пирії й емпіреї –
схема: ямби і хореї
дивним співом марсянки –
крапкогорлиця морзянки).

PENAL GROVE

Having nothing, dark and skinny
Living here, in alder grove,
In the shelter on the sea-side
With the winds that come in twelve.

Clean at home – simple in grove:
Thicker air, sharper shades.
Dreams prophetic, as in grove
We are free of loads of things.

In the morning clouds are pinky,
And the alder temple catches
Fire-spitting breeze from sea-side,
And soothsayers' spell in highs.

The mobile phone is enchanted
Like a sort of Mr. X,
But a counterclaim is coming
Silencing the foreign voices –
Ragged howling, Morse peep.

I am searched by someone's dial,
But the Morse code is pressing.
(In five-finger and couch-grass
Schemes of iambuses and trochees
With a Martian woman's singing
Printed in the Morse code).

В комбинациях цифири
зашифрована война.
То ли глючит от цифири,
то ли ключ пропал в эфире:
«Нету связи, старшина!..»

В рощу брошен был когда-то
взвод саперов из штрафбата.

Пили вяло.
Пилы выли.
У саперов спины в мыле.
Лес пошел на блиндажи.
Блин, дожить бы не по лжи!..

Что вы, тетки, слезы льете –
взвод, как роща, мертв уже.
Всех накрыло при налете
в том ольховом блиндаже.

Колыхнется занавеска
в близлежащем из жилищ...
Эта роща – дочь подлеска,
что взошел от корневищ.
Не ольховник, а могильник.
Лучше вырубить мобильник!..

Хутор степью окантован,
и от пней, что в два обхвата,
тянет руки лес фантомный
за обмотками штрафбата.

В комбінаціях цифірі
 Зашифрована війна.
 Може, глюки від чифіру,
 Може, ключ завис в ефірі:
 “Де зв’язок твій, старшина?..”

У діброві, в чорну дату –
 Взвод саперів із штрафбату.

Не пили...
 А пили вили.
 У саперів спина в милі.
 Ліс бліндажний весь дрижить.
 Лізь в атаку: в ній дожить!

Не мокрять, сльозливі тьоті, –
 Взвод уже на віражі:
 Всіх накрило при нальоті
 У вільховім бліндажі.

Опускаємо завісу
 Понад прірвою видінь.
 Ця діброва – доня лісу,
 Що зросла від тих корінь.
 Не вільхівник, а могильник.
 Ліпше вирубай мобільник!..

Хутір. Степ. У кров і втому,
 Від пеньків, крізь крайню хату
 Тяжко йти ліску-фантому
 За обмотками штрафбату.

These confused and messy figures
 Hurry to encrypt the war.
 Are we drunk to bats in belfry,
 Or the key lost in the air:
 “Sergeant! No contact, Sir!”

In this grove lost and thrown
 A platoon of penal sappers.

Sluggish drinking,
 Saws were howling.
 Sappers' backs were all in sweat.
 Forest rushed onto dug-out.
 God, I want to live, no lies.

Why you, women, are shedding tears –
 The platoon is dead like grove.
 Everybody smashed to nothing
 In that dug in alder trees.

Suddenly the window curtain
 Flickers in the nearest house...
 Feels this grove like youngest daughter,
 Sibling from blasted roots.

Not a grove – a burial ground.
 You'd turn off the mobile!..

Khutor is enframed in steppes,
 See these stumps so wide and mossy
 See the arms of phantom forest
 Stretching for platoon's puttees.

СЛЕД БОЛОТНЫЙ

Где дышится и поется
с запасом на целый год,
лугами в обход болотца
нас к морю тропа ведет.

Шагни – и обратный слепок
пружинит ступне в ответ...
Откуда ж он взялся – слепо
в болото свернувший след?

Над топи мазутной бочкой
цепочка босых шагов
двоится намокшей строчкой,
как грубый джинсовый шов.

Дурачество экстремала?
Иль дачница задремала –
с тропинкой теряя связь,
хрясь в грязь?

А может, секут испытые
болотные упыри,
как грязью себя испытывает
пай-девочка на пари?

СЛІД БОЛОТЯНИЙ

Де пісні висока нота,
 Де подих – як більш ніде,
 Лугами, в обхід болота,
 До моря ця стежка веде.

Ступи – і зворотній зліпок
 Пружинить навспак ступні...
 А звідки він взявся, сліпо
 В болото вказавши мені?

Над тванню мазутних бочок
 Вервечка: хтось босий ішов.
 Двоїться мокрий рядочок,
 Мов грубий джинсовий шов.

Чи це закидон екстремала?
 Чи дачниця задрімала,
 Стежинки підступна слизь,
 Вниз – блись!

А може, січуть дубові,
 Болотяні упирі,
 Як мулом себе випробує
 Пай-дівчинка на парі?

TRACE OF A SWAMP

Where breath and song
 Are enough for a year to come,
 Through callow bypassing a swamp,
 The path leads us to the seashore.

One step – and a reverse image
 Springs back
                   as an answer to your sole...
 Where did it come from – the trace
 That blindly turned into the swamp.

Over the oily barrel of the swamp
 A chain of barefoot steps
 Doubles like a wet string,
 Like a thick connecting line on jeans.

The silliness of an extreme sportsman?
 Or a tourist fell asleep,
 Losing touch with the trail,
 Smash – into the mud?

Or maybe drunk swamp vampires
 Are watching
 How a good girl is testing
 Herself in mud, for a bet?

Пора уже звать по отчеству, –
ты мне говоришь, искрясь.
Все – по суху? Всё – по чисту?
Ты ж – в грязь!

Скажи мне, Господь всезнающий,
если Ты есть вблизи:
откуда он в нас – изнаночный
соблазн оторваться в грязи?

«Лишь тот, кто из грязи в князи,
стыдится коснуться грязи».

И вышел из-за скалы
Он сам, из крови и плоти.
Одежды его – белы.
Подошвы его – в болоте.

Пора б уже вас по батечку,
 Ти кажеш мені, смішна.
 Підсолодити паточку?
 І – ні покришки, ні дна!

Скажи мені, Боже всезнаючий,
 Як розібратися тут?
 До потопельників – завидки?
 Щось інше кидає в бруд?

“Лиш той, хто з багнуки в пани,
 соромиться баговини...”

І вийшов, неначе тінь,
 Він сам, весь із крові й плоті:
 Білість його одінь,
 Чорнота підошов у болоті.

It's time to call me by my patronymic –
 You tell me, sparking.
 All – dry? All – clean?
 But you – into the mud.
 Tell me, oh God omniscient
 If you are somewhere around:
 Where does it come from, our perverted
 Desire to get a kick out
 of rolling in the mud?

“Only the one who went from mud into princes
 Is ashamed to touch the mud”.

And He came from behind a rock
 He himself, in blood and flesh.
 His clothes are white,
 His feet are muddy.

РЕКА МЕРТВОВОД

Крытый замшей гранит
и чумацкого неба рассол,
край ущелья кренит
валуна ледниковый мосол,
и разлуку таит
не толящая жажду вода...
По веревке – в аид...
Я тебя не найду никогда.

Веет ветер высокий,
и слабое сердце болит,
зуммерит над осокой
опухший от спячки нуклид,
а из каменных сот
неотрывно глядит за тобой –
то обглоданный глод,
то убойный цветок зверобой.

По равнине, в рванине –
влекло эти воды весло,
чтобы в тесной стремнине
их корчем падучим свело.
Что мне хлеб на меду,
родника искряная слюда! –
в преисподнем саду
я тебя не найду никогда.

На откосе крутом
в тощем русле шуршат будяки,
перевиты жгутом
сухожилия мертвой реки,

РІКА МЕРТВОВОД

Критий мшею граніт
 І чумацького ранку ропа,
 Де нечутно фонить
 Моноліт,
 І розлука сліпа –
 Із печерних часів
 не втамовує відчай біду...
 По мотузці в аїд...
 Я ніколи тебе не знайду.
 Вітер дме над рікою,
 невітшене серце болить,
 Зуммер над осокою –
 Од сплячки запухлий нуклід,
 А з камінних порід
 Пильно стежать, немов на убій, –
 Вічно глитаний глід,
 Вічна квітка життя звіробиї.
 На рівнині, донині –
 Тягнуло ці води весло,
 Щоб у чорній тіснині
 Їх м'язи в судомі звело.
 Що струмочка агат?
 Що для мене цей хліб на меду?
 Плач, пекельний мій сад!
 Я ніколи тебе не знайду.

Де поліг крутосхил
 І тоненьке стебло будяка,
 Виривається з жил
 Кров'ю чорною мертва ріка,

MERTVOVOD RIVER

Velvet on granite,
 And the marinade of the chumak morning,
 And, barely audible, the background noise
 Of a rock, which is like an extremity of a glacier.
 And separation is hidden
 In the water which does not save from thirst...
 Down the rope – into Hades...
 I will never find you.

The high wind is blowing
 And the weak heart is aching,
 Like a zummer over the grass,
 A nuklid, swollen from sleep.
 And from stone cells
 Relentlessly follows your sight
 Either gnawed hawthorn
 Or a killing flower St. John's wort.
 Through the plains, through the rubble –
 An oar was carrying this water,
 So that in a scary narrow spot
 They were thrown into a fit.
 What is bread with honey for me,
 And the sparky glitter of a spring!
 In the hellish garden
 I will never find you.

In a steep hillside
 In the thin river bed sonchuses are whispering.
 Like tied with a rope
 Are the tendons of a dead river.

но клокочет поток,
рваный норв по норам тая, –
как плетеньй батог,
как змеиног тела струя.

На железную клямку
ущелье замкнет вертолет.
Как аптечную склянку –
храню в рукаве Мертвовод.
И шиповника след –
поцелуя отравленный грош –
рдеет эхом в ответ:
ты меня никогда не найдешь...

Та двигить біля ніг
І клекоче страшна течія,
Мов сплелася в батіг
І навідліг шмагає змія.

Та на клямку залізну
Бескеття замкне вертоліт.
Мов аптечну валізу,
Тримаю в руці Мертвовід.
І шипшина шипить –
Поцілунок смертельний простеж,
І відлуння гримить:
Ти ніколи мене не знайдеш...

But the stream is gurgling
Hiding in the holes a wild modd
Like a weaved whip,
Like a waterstream of a snake body.

With an iron lock
The creek will enclose a helicopter
Like a medicine jar –
I save in my sleeve Mertvovod
And the trace of a thorn –
A poisoned penny of a kiss –
Answers like a pink echo:
You will never find me...

ЗОЛОТЫЕ ВОРОТА

Сегодня ты поймешь,
откуда так знакома
рука, что, исчерпав
простой любовный код,
черкнула наискось
в кабине таксофона:
“Я буду
        ждать тебя
у Золотых Ворот”.

На перекрестке
трехминутном,
двухгрошовом,
где стекла выбиты
и ветер ворот рвет,
крошится, цветной мелок,
заговоренным словом:
“Я буду ждать тебя
у Золотых Ворот”.

Напрасно не звони
и никого не мучай,
любви своя пора,
разлуке свой черед.
За сахарной горой,
за аспидною тучей
я буду ждать
        тебя
у Золотых Ворот.

ЗОЛОТІ ВОРОТА

Сьогодні ти збагнеш,
 Звідкіль тобі знайома
 Рука, що креслить знов
 Простий любовний хід,
 Процесію чуттів
 На рурці таксофона:
 «Я жду тебе у створі
 Золотих Воріт».

На вістрі перехресть,
 Під галасом шовковим,
 Де нігарить люду вуличного цвіт,
 Ламайся, крейдо,
 З цим кабалістичним словом:
 «Я жду тебе
 У створі Золотих Воріт».

Даремно не дзвони –
 За що така покара?
 Всьому своя пора,
 Та впав любовний плід...
 Нехай на білий світ
 Лягає чорна хмара –
 Я жду тебе у створі
 Золотих Воріт.

GOLDEN GATE

Today you'll understand
 Why seems for ever known
 That hand that having lost
 The simple code of love
 Obliquely inscribed
 Inside the booth of phone:
 "I'll be awaiting you
 Beside the Golden Gate".

And near the crossroad,
 Lost minute and lost penny,
 Inside the broken glass
 And collar-tearing wind,
 The colored chalk will crumble
 With magic incantation:
 "I'll be awaiting you
 Beside the Golden Gate".

Don't make the calls in vain,
 Don't torture anybody.
 There was a time for love,
 And time to break apart.
 Behind the sugar hill,
 Behind the flaky cloud
 I'll be awaiting you
 Beside the Golden Gate.

ИРПЕНЬ

Пружинящий родник, светящаяся роща,
роящихся листков пропадающая судьба...
Природа, говорю, в тебе – светлей и проще,
не спрашивай, зачем, – впусти меня в себя!

Ты, затаившись, ждешь
и дверь не открываешь,
своих сомнений дрожь в один итог сведя.
Хорошая моя, минувшая, товарищ! –
теперь уже навек – впусти меня в себя.

Я рощу пролистну, ответа не найдя,
с платформы в небеса осенние взгляну –
и засквозит в лицо дыхание надежды:
“Впусти меня в себя, не оставляй одну!..”

* * *

Уходи, покуда снег не выпал!..
Я сегодня руки разниму:
уйди, покуда не засыпал
он тропинку к дому моему.

Уходи, любимая, смелее
и скорее,
потому что нет
ничего печальней и больнее,
чем увидеть
твой отсюда след.

***

Йди, іди, покіль не видно снігу,
Поки вітер павутиння в'є,
Щоб пунктиром видимого сліду
Не боліло зникнення твоє.

Хай тобі пора осіння витче
Килимок – із трав, і зір, і рік...
Не прощайся – йди, кохана, швидше.
І вже це – навік, навік, навік.

***

Leave before the snow falls down!..
I will set my hands free:
Leave before the path to my house
Isn't covered with snow.

Leave, my love, be braver.
Do leave quicker, because
the saddest thing is
to see your footprints on the snowhence.

ПРОЩАНИЕ В АЭРОПОРТУ

Той весной мы расстаться решили.
Я сказал тебе: “Зла не таи...” –
но меня очертаний лишили
набежавшие слезы твои.

“Успокойся, – шепнул я, – опомнись,
все, что было, тебе отдаю,
и повинную нежностью полнось,
и добра от тебя не таю”.

Ты в ответ засмеялась негромко:
“Не о том, не о том говорим...”
Исчезает последняя кромка
между мною –
и небом твоим.

ЭХО

Заблудилась, ушла? Поделом.
Пусть на память нанижется это:
балериной
сквозь
бурелом
пробирается легкое эхо...

Хоть откликнись на голос живой!
Прилипает к подолу репейник,
зарастает тропа муравой,
зарастает травой муравейник.

ЛУНА

Заблукала? Обвіяла злом?
Ані сліз на прощання, ні слова...
Балериною –
Крізь бурелом –
На пуантах –
Луна веселкова.
Відгукнеться на голос? Ова!
Тільки вітер над пам'яттю свище.
Затягнула стежину трава.
Затягнуло траву муравлище.

ECHO

Are you lost? Are you gone? Serves you right.
Let the memory keep this forever:
Gentle echo,
Like ballerina,
Slipping gracefully through the windfall.

Please respond to my desperate voice!
It's the time for the bur clung to cloth,
For the path being lost in ant-grass,
For the anthill be covered with verdure.

ЛОВ СТАВРИДЫ В ЧЕРНОМОРКЕ

Давно хочу дойти до сути,
отведать соли океана,
но все топчу полоску суши
на стыке моря и лимана.

Зовя в моря, трубят турбины!
Но как ни рвут они поводья –
темны и сумрачны глубины...
Кипит живое мелководье!

Итак, проста моя планида:
гребу на зорьке, утром рано,
туда, где плещется ставрида
на стыке моря и лимана.

Не дачи, не добычи легкой!..
Судьба, храни такую малость,
чтоб над моей смоленной лодкой
звезда намокшая смеялась!

Чтобы душа зашла от боли
в мешке молочного тумана,
на грани счастья и неволи –
на стыке моря и лимана.

ЛОВ СТАВРИДИ В ЧОРНОМОРЦІ

А вже пора дійти до суті,
Сягнути солі океану...
Та віднаходжу клаптик суші
На стику моря і лиману.

Даруйте, милі і кохані,
Що я углиб не йду сьогодні:
Тут б'є життя, а в океані –
Глибини мертві і холодні.

Відтак, проста моя планида –
І я веслюю вранці-рано
Туди, де бавиться ставрида
На стику моря і лиману.

О доле! Дай мені пізнати
Єдиний сплеск душі і тіла,
Аби над човником крилатим
Промокла зіронька тремтіла!

Щоб серце тьохнуло від болю,
Від сивих зір і від туману –
На грані щастя і неволі,
На стику моря і лиману.

**THE FISHING OF HORSE-MACKEREL
IN CHERNOMORKA**

I want to come to the essence,
I want to taste the ocean salt,
But still I'm here, on a strip of land
Between the sea and the firth.

The steamers are calling to the sea!
They are eager to leave, but still
The deep waters are dark and morose,
the low waters are alive!

My fortune is simple,
I'm in my boat early in the morning
Going to fish horse-mackerel
Between the sea and the firth.

You get nothing for nothing,
But I pray – fortune do keep
The sparkling wet star laughing
Over my humble ship.

Let my soul cry in pain
In the sack of milky fog
Between the freedom and slavery,
Between the sea and the firth.

ПЛАЧ ПО КАЗАЦКИМ ЛЮЛЬКАМ

Ночью шторм лютовал,
утром блики гуляют, как тюльки.
На зализанной отмели
дремлют казацкие люльки.

Их лиман отдает
после каждого шторма как плату,
их придонные струи
выносят под каждую хату –
носогрейная глина,
черепье, пустышки, бирюльки...
Я иду по воде,
собираю казацкие люльки.

По сыпучей лагуне,
по дну, что пружинит, как сито,
по жаровне шипучей,
в которую влаги налито,
по Кинбурнской косе,
по ее мелководному краю –
после шторма
обломки погасших веков собираю.

Слепки вздохов глубинных,
чудные сопелки-кривульки –
на лоснящейся отмели
млеют казацкие люльки.

ПЛАЧ ПО КОЗАЦЬКИХ ЛЮЛЬКАХ

Наштормило вночі.
Вранці – блискітки в морі, мов тюльки.
На вогкій міліні
Там козацькі, ще заспані, люльки.

Їх лиман оддає
Після кожного шторму, як плату,
Їх виносять шторми
Попід кожну фелюгу та хату.
Черепки, носогрійки ці,
Свищики, з глини бамбульки...
Я водою бреду,
Підбираю шліфовані люльки.

По лагуні сипкій,
Та по дну, що пружинить, мов сито,
Та по грані шипучій,
Що в неї вологу налито,
По Кінбурнській косі,
В мілководді, іскраєчку-скраю –
Після шторму
Уламків погаслих століть назбираю.
Зойки древніх зітхань,
Чудасійні сопілки-кривульки –
На плиткій міліні
Мліють люльки козацькі...
Ой, люльки!

MOURNING OVER THE COSSACKS' PIPES

Storm was furious this night –
in the morning catchlights play like sardelle,
Earthen pipes of Cossacks
on the tidy sandbank dream around.

After storms the estuary pays them
like money for travel,
Bottom currents deliver them,
bring them to every threshold:
Nose-heaters of clay, poor crockery,
trinket and splinter...
I am strolling in water
and gathering pipes of the warriors.

I am all in the sands,
in the bottoms elastic like bolter,
On the braziers sizzling
with water that fills and brims over,
On the Kinbourn sandbar,
I am lost on its shallow border,
I have come after tempest
to gather the debris of ages.

Moulds of sighs from the depths,
queer crooks, narrow vents and blowholes –
Earthen pipes of Cossacks
on the tidy sandbank dream around.

Сколько было по свету
сражений, и сечей, и рубок –
тут осело оно,
переметное кладбище трубок.
Может, выше:
в излучинах Буга, Днепра да Ингула –
дым прокуренных легких
воронка столетий втянула?
Водяной мертвовод,
чье туннельное верткое тело
сквозь эпохи прошло –
вырываясь из рук, просвистело!..
Омут штопорной тяги.
Бегущий виток мясорубки:
раз! – и нет никого.
Только ил набивается в трубки.

Нескончаемый брод..
Примеряю на ощупь следы,
из которых растут
родники преисподней воды.
Где ты, время взрывное?
Твой выброс песками притушен.
Мертвой зыбью стоит
безголосый золовый вой...
Лишь торчат чубуки –
перископы, свистульки отдушин,
и прилив набухает
над кромкою береговой.

Скільки січей було, поєдинків –
Щороку, щоднини,
Тут осіло воно,
Кладовище фігурної глини.
Може, вище:
У гирлі і Буга, й Дніпра, ще й Інгулу
Дим легенів прокурених
Входить в епоху минулу.
От же штопорна тяга!
Залізний сувій м'ясорубки!
Р-раз! – нікого нема.
Лиш намул випинає із трубки.

Гомінке маячіння. На дотик торкаю сліди,
Де своє жебоняць потойбічні джерельця води.

Де ти, часе минуций?
Тебе задушило пісками.
Та постали мерці під Еолове грізне виття,
І стирчать чубуки –
Перископи козацькі над нами,
Аби ми і крізь цвинтарну млу
Прозирали життя!

See the dead battlefields,
bloody fighting, and fury, and slashing
Settled down in the sands,
in the pipes,
weather-graveyards of breathing.
Maybe, higher and higher –
through bends of the flowing rivers
Tar and smoke of their lungs
went to sink in the whirlpool of ages?

This dead-water canal
with its tunnel meandering over
Comes through epochs to hands –
and frees out, breaks away with a whistle!..
Feel this draught in the spin
and the coil of the cruel meat-grinder:
Ups! – and nobody here.
Only mud fills the pipes and brims over.

Feel how endless the wade...
Try to touch and to measure the traces –
They give way to the springs,
to the springs of the Underworld water.
Where are you, the explosive times?
Are your blasts dead and stifle
In the sands, in the ripples
of the voiceless Aeolus wailing?
Only chibouks around –
periscopes, air-holes of whistles,
And the tide slowly swells,
slowly swells on the narrowing shoreline.

***

Есть стихи – антикварная лавка,
где на полках холодные бюсты.
Не узнать их – пожалуй, неловко,
а узнав – отвернулся, и баста!..
Эта рифма – витая булавка,
костей скелеты Джойсы и Прусты,
эта фирма – обманка, уловка,
помесь мрамора и пенопласта.

Боги носят пурпурные тоги –
муза треплет базарные джинсы:
ей корсеты убогие туги,
в свитерке предпочтительней шансы.
Ведь стихи – не золотые чертоги,
а скорее – контактные линзы.
В них фонарики светят из вьюги,
и осями сверчат дилижансы.

***

Вірші є – гамазей антиквара,
 Де античні запилені бюсти.
 Не впізнати їх – просто ганеба,
 А впізнав – одвертаєшся чесно.
 Якщо рима – це шпилька, де пара
 Бідних класиків, Джойси і Прусти,
 Отже, пафос – полива, й не треба,
 Щоб жувалася страва словесна.

В бога звіку ця пурпурна тога –
 Муза носить заношені джинси:
 Ні до чого корсети на тілі,
 Ну, а в светрику бачаться шанси.
 Але вірші – не присмерк чертога,
 А скоріше – контактні це лінзи.
 В них горять ліхтарі в заметілі
 Й деренчать по осі диліжанси.

***

There are verses like shops of antiques
 With their shelves staffed with cool glossy figures.
 You feel awkward when fail to recognize them,
 But as soon as you did – go out!..
 See this rhyme – it goes through, convoluted,
 Pins together old Joyces and Prousts,
 No, this brand only bite, only gravy,
 Only marble mixed up with foam plastic.

Purple togas for heavenly bodies,
 Muse would come in old jeans that torn out:
 In corsets she feels shy and uneasy,
 Catch your chance when she comes in old jersey.
 After all, verse is not golden palace,
 It is may be sort of some contact lenses.
 See its lights flashing through snow blizzards,
 Hear its coaches lonely creaking in axles.

СОДЕРЖАНИЕ

Спасенное слово (The Word Rescued).....	4
I.Одиссей Odissey.....	8
II. Боярышник Hawthorn.....	12
III. Мичман В.И. Даль в Николаеве Midshipman Vladimir Dal in Nikolaev (1823).....	14
IV.Отец Dad (1963).....	18
V. Воспоминание о конноспортивной школе Memories of equestrian school.....	20
VI. Из дневника List from a diary (1968).....	22
VII. Камышовая хижина Cane hut.....	24
VIII. Ожина Blackberry	28
IX. Штрафная роща Penal grove.....	24
X. След болотный Trace of a swamp.....	38

XI. Река Мертвовод	
Mertvovod River.....	42
XII. Золотые Ворота	
Golden Gate.....	46
XIII. Ирпень	
Irpen'	48
XIV. «Уходи, покуда снег не выпал!..»	
«Leave before the snow falls down»	50
XV. Прощание в аэропорту	
Farewell at the airport.....	52
XVI. Эхо	
Echo.....	54
XVII. Лов ставриды в Черноморке	
The fishing of horse-mackerel in Chernomorka	56
VIII. Плач по казацким люлькам	
Mourning over the cossacks' pipes.....	58
XIX. «Есть стихи – антикварная лавка»	
«There are verses like shops of antiques»	62

Рад тому, что многолетняя дружба с высокоталантливым украинским поэтом Дмитрием Кремином, кроме наслаждения творческим общением, дала столь вещественный результат.

Искренне благодарю тех, кто помог этой необычной книге увидеть свет: молодую поэтессу и филолога Дарину Березину из Николаева, киевлян Сергея Игнатова и Грега Краснова, общими усилиями которых родилась англоязычная версия.

Истинным соавтором книги считаю николаевского художника Александра Ипатьева, сумевшего по-своему прочувствовать и увидеть слово.

Этот замысел не смог бы реализоваться без поддержки известного предпринимателя и мецената, генерального директора ООО СП «НИБУЛОН», Героя Украины Алексея Афанасьевича Вадатурского и Николаевского мэра Владимира Дмитриевича Чайки.

Спасибо всем!
Владимир Пучков

Фото на обложке Александра Кремко и Дмитрия Ласкина.